

POLARHUNDEN

Nr 5 2020

SPÅR - SVENSKA

POLARHUNDKLUBBEN

POLARHUNDEN

SPHK på Internet
http://www.sphk.se
ISSN 0282-1478

POLARHUNDEN är en medlemstidning för Svenska Polarhundklubben. Tidningen skall i första hand vara en informationskälla med rapportering om kommande och genomförda arrangemang och tävlingar i klubben. Tidningen skall också ge information om de polara spetshundraserna samt om hund och friluftsförhållanden i allmänhet. Tidningen utkommer med 5 nummer per år, någorlunda jämnt fördelade över året. Mars, juni, augusti, oktober och december. Tidningen distribueras till medlemmar i Sverige och övriga Norden, samt till djursjukhus och andra institutioner med hundanknytning.

Artiklar och bilder till POLARHUNDEN sänds till:

Mia Karacs, Billsjövägen 1, 777 93 Söderbärke
E-POST: polarhunden@gmail.com Tel: 072-398 65 34

Ansvarig utgivare: Anders Hörnlund, Sandbäcken 1. Torsö, 542 91 Torsö, 070-56 11 516
Redaktör & Formgivare: Mia Karacs (se gråa rutan ovan)
Korrekturläsare: Louis Liljedahl
Tryckeri: Pipeline Nordic AB, Stockholm

Annonspriser i POLARHUNDEN (för företag, kennlar m.m.)

	Helår (5 nr)	Ett nummer
Baksida, färg	10 000 kr	2 500 kr
Insidor av omslaget, färg	9 000 kr	2 250 kr
1/1 sida, s/v	8 000 kr	2 000 kr
1/2 sida, s/v	4 500 kr	1 125 kr
1/4 sida, s/v	3 000 kr	750 kr
Kennelannonser, s/v	400 kr (obs. kalenderår)	

För bokning, kontakta redaktör:
Mia Karacs (se gråa rutan ovan)

NYTT
Radannonser: 5 rader gratis för medlemmar, därefter 20 kr/rad

Medlemmar annonserar gratis under vinjetten MEDLEMSANNONSER i slutet av tidningen. Redaktionen mottager tacksamt material om polarhundar, friluftsliv och berättelser och resultat från aktiviteter m.m. som kan vara av intresse i POLARHUNDEN. Vi förbehåller oss rätten att sovra bland materialet samt att rätta och förkorta insända artiklar. Bilder emottages tacksamt. Fullständig bildtext inkl. fotografens namn skall bifogas. Alla bilder skall vara märkta med namn och adress samt medsänd ett färdigfrankerat returkuvert.

UTGIVNINGSDAGAR 2019:

Nummer 5:	Manusstopp 30 okt	Utkommer v. 51
2021 Nummer 1:	Manusstopp 15 jan.	Utkommer v. 10
Nummer 2:	Manusstopp 12 mars	Utkommer v. 18
Nummer 3:	Manusstopp 14 maj	Utkommer v. 27
Nummer 4:	Manusstopp 29 okt	Utkommer v. 51

Medlemskap i Svenska Polarhundklubben:

Årsavgiften är 380 kr, familjemedlem 100 kr. Medlemskap erhåller Du genom att gå in på SPHK's hemsida under fliken "Bli medlem" och fyll i där. Ni får då medlemsnummer på en gång. Även adressändringar skall göras på detta sätt. Ditt distrikt avgörs av ditt postnummer. Detta är en regel som SPHK har bestämt.

Tänk på att byta adress i god tid då det tar flera veckor mellan att jag skickar medlemsadresser till Mia till att tidningen kommer. Frågor rörande medlemskap kontakta medlemsansvarige: Sara Mårtensson, sara_anna93@hotmail.com

Glada grabbar på fjället. Tior och Volki njuter. [Foto: Petter Hillborg]

SVENSKA POLARHUNDKLUBBEN

är den enda officiella rasklubben för de stora spetshundraserna, alaskan malamute, grönländshund, siberian husky och samojedhund. Klubben är medlem i Svenska Kennelklubben som specialklubb.

Svenska Polarhundklubbens målsättning är att kontinuerligt skapa goda förutsättningar för hunden, hundägaren och hundägandet genom att väcka intresse för och främja avel av mentalt och fysiskt sunda, bruksmässigt samt exteriört fullgoda rasrena polarhundar, att bevara och utveckla rasernas specifika egenskaper och verka för utveckling av praktiskt bruk av dessa raser som bl.a. draghundar, att informera och sprida kunskap om hundens beteende, dess fostran, utbildning och vård, att bevaka och arbeta med frågor som har ett allmänt intresse för hundägaren och hundägandet, att skapa och vidmakthålla goda relationer mellan omvärlden, hundägaren och hundägandet.

Klubben arrangerar också officiella utställningar med certrättigheter. Vi har idag cirka 1300 medlemmar.

Klubben är indelad i 6 distrikt: Övre Norra, Nedre Norra, Gävle-Dala, Mälardalen, Södra distriktet och Västra distriktet.

Svenska Polarhundklubbens styrelsefunktionärer

Ordförande:	Anders Hörnlund Sandbäcken 1. Torsö 542 91 Torsö	ordforande@sphk.se 070-561 15 16 Ingår i arbetsutskottet
Sekreterare:	Charlie Lundgren Vigelsjövägen 15C 761 51 Norrtälje	sekreterare@sphk.se 076-397 53 30 Ingår i arbetsutskottet
Vice ordförande	Petra Dalenklint	petra.dalenklint@gmail.com 070-273 75 42 Ingår i arbetsutskottet
Ekonomiansvarig	Catrin Paulsson Nygårdsvägen 114-0 231 91 Trelleborg	paulssonc@hotmail.com 070-834 96 84 Ingår i arbetsutskottet

Kontaktpersoner till distrikten:

Övre Norra:	Elisabeth Lönnberg	0911-100 91, 070-587 32 66
Nedre Norra:	Alf Hallén	070-216 75 88
Mälardalen:	Helene Larsson	070-377 44 56
Södra:	Ankie Laúrsen	0708-55 89 12
Västra:	Emma Månsson	073-421 97 11
Gävle Dala	Krister Mattsson	072-725 94 01

SPHK's rasklubbar - Sveriges enda officiella

Alaskan malamute:	Karina Andreasen Syrentorpsvägen 20 837 32 Järpen	070-09 33 26 ordforande.am@sphk.se
Grönländshund:	Helén Söderström Hedsvedjevägen 30 961 44 Boden	0921-651 31 076-14 65 131 ordforande.grl@sphk.se
Samojedhund:	Camilla Nyström Rosenlundsvägen 10 746 93 Bålsta	073-651 18 18
Siberian husky:	Ylva Malmberg Östra Syningevägen 106 761 91 Norrtälje	076-221 11 11 kennelsnowstreams@gmail.com

---

Tävlingsekreterare	Linda Almquist	snotrollens@telia.com 013-583 73
---------------------------	-----------------------	-------------------------------------

Utställningsekr.:	Anneli Jönsson	kennel@deejasome.se 073-083 22 16
--------------------------	-----------------------	--------------------------------------

POLARHUNDEN

Nr 5 2020

Och så var vintern igen. En snopen men glad Tior, det blev vitt under natten. [Foto: Petter Hillborg]

God Jul och Gtt Nytt År

Jag vet inte riktigt hur många av Er som läste Anders Hörnlunds text i förra numret av Polarhunden gällande tidningens vara eller icke vara. Några av Er har skickat respons till mig och jag hoppas att fler har skickat till styrelsen om hur NI tänker. Ytterligare några har skrivit insändare till tidningen. Jag är glad att se att de respons som jag har fått har varit positiva till att behålla tidningen. Jag själv tycker att tidningen behövs, både för gamla medlemmar men framförallt för nya medlemmar som ännu inte är med i "gänget" och vet vad som händer var.

Jag är också glad att kunna ge er ett sista nummer detta år som är FULLT av intressanta, roliga och lärande artiklar. Tack ALLA som ser till att tidningen hålls vid liv och ger alla intressant läsning.

Hoppas nu på att vi ska kunna ses snart igen och att denna hemska pandemi är snart ett minne blott

Ha en underbar vinter, God Jul och Gott Nytt År!

//Mia

Omslagsfoto: Till attack! Isandes Skyrunner DUNDER busar loss. [Foto: Nicole Fhors, Raxeira's]

INNEHÅLL

Ledarskallet	4
Nya medlemmar	5
SPHK's svar	6
Södra.....	12
Gävle Dala	16
Mälardalen.....	18
Nedre Norra	19
Övre Norra	20
Några tankar om tidningens...	
- M Sundin Grindal	24
Vad vet du om din hunds livlina?	
- Nicole Fhors, Raxeiras	25
Epigenetik bryggan	30
Färska rön om hundar i ...	
- L. Liljedahl	33
Gröna bandet 2020	
- L. Lundström Rova.....	38
Höstträffen	
- E. Marklund.....	43
Kaj, från lägenhetshund...	
- L. Lindquist	46
Hur vi fick harmoni...	
- C. Engvall Eklund.....	49
Samojedhunden Rasnamnets ...	
- C. Nyström.....	52
Winter is coming!	
- K. Olsson.....	60
Polarhundsprov & meritering...	
- C. Nyström.....	63
Samojedhund	66
Alaskan malamute.....	69
Grönländshund	72
Siberian husky.....	78

LEDARSKALLET

Hej i höstmörkret!

I numrets ledare får ni en liten inblick i vad styrelsen bland annat får sätta sig in i. Allt är inte bara en dans på rosor, speciellt för de som jobbar med hjärtat för att bevara de registrerade polarhundarna.

Under hösten har jag och berörda klubbar fått information från UKK (uppfödar- och kennelkonsulentkommittén) om att regelöverträdelse är vanligt förekommande bland två av våra raser. Det har även visat sig vara vanligt bland uppfödare inom raserna utan kennelnamn.

Som medlem i SPHK och ägare av registrerade polarhundar har alla ett rasansvar. Det innebär att vi som hundägare omsorgsfullt ska välja vilka hundar som går i avel. Det är inte hundarna själva som ska "välja" (= tjuvparning). Detta är en viktig insikt och handlar om vilka hundar vi vill förvalta i framtiden. Det handlar också om vilken respekt vi har för rasklubbens riktlinjer för avel och SPHK's stadgar samt SKK's och Jordbruksverkets regler. Se vidare separat artikel.

Ett annat bekymmer är SKK/utställningskommitté (UtstK) som har beslutat föreslå ändringar i särbestämmelserna gällande utdelandet av certifikat. UtstK anser att alla hundar som deltar på utställning ska ha möjlighet att ta emot certifikat. UtstK menar att det är rimligt att den bästa hunden i disciplinen, i detta fall utställning, ska tilldelas certifikat oavsett meriter i andra discipliner.

Däremot föreslås ingen ändring vad gäller de rasklubbar som har krav på arbetsprov för att erhålla utställningschampionat.

För Svenska Polarhundklubben (SPHK) är utställning en viktig del i rasernas avels-utvärdering och inte en separat disciplin/tävling, som UtstK vill göra gällande. Den ursprungliga tanken med utställning är att det ska vara en exteriör bedömning som visar att aveln ligger inom rasens standard, i vårt fall för arbetande polara draghundar. Se SPHK's skrivelse till SKK/centralstyrelse.

Ovanstående händelser är inte helt lätt att hantera vare sig för rasklubbar eller SPHK's styrelse. Därför är det viktigt att alla som sitter i valberedningen för SPHK, rasklubbar och distrikt verkligen anstränger sig för att hitta duktiga och intresserade medlemmar till styrelsearbetet.

Det ska inte vara personer som tycker lika dant, men de bör vara ödmjuka, ha förmågan att diskutera och komma fram till en gemensam syn som är till fördel för våra arbetande registrerade polarhundar. Som medlem kan ni även kontakta valberedningen och meddela att ni gärna deltar i ett styrelsearbete. Är ni nya inom föreningslivet kan ni genom SKK gå en utbildning i föreningsteknik.

Den som deltar formar framtiden! *Mvh Anders Hörnlund //rdförande SPHK*

Svenska Polarhundklubben, SPHK hälsar våra nya medlemmar VARMT VÄLKOMNA

Övre Norra

Maria Enbom, Boden.

Nedre Norra

Mattias Svensson, Frösön, Marcus Roos, Frösön, Sandra Nilsson, Köpmanholmen, Lisbeth Gauffin, Tännaldalen, Sven Zachrisson, Sveg, Pontus Charleville, Undersåker.

Gävle Dala

Kristina Hammarström, Bjuråker, Jan Näs, Sälen, Elin Nilsson, Idre, Cecilia Lestrell, Sälen.

Mälardalen

Tünde Lorinczi, Bohus, Nadja Odenhage, Fagersta, Madelene Rasmussen, Norrtälje, Dominik Wochowski, Tungalsta, Sandra Sundin, Virsbo

Västra

Solveig Hansen, Uddebo, Malin Wahlström, Torsby, Lars Wessling, Borås, Anna Adolfsson, Stenungsund, Theo Fredman, Alingsås, Elina Fredman, Alingsås

Södra

Marie Rittstam, Olofström, Åsa Söderberg, Lund, Anette Bothin, Eldsberga, Johanna Penttinen, Ramsele, Håkan Elgström, Påskallavik, Daniel Patera Jönsson.

Utlandet

Marta Wist, Norge, Mirkka Neijonen, Finland.

SPHK - SVENSKA
POLARHUNDKLUBBEN

Ansluten till Svenska Kennelklubben

Du som vill bli medlem i SPHK gör så här:

Gå in på SPHK's sida och titta under "bli medlem" och gör detta online. Snabbaste och enklaste sättet. Din distriktstillhörighet styrs av ditt postnummer. Glöm inte att ändra din adress i god tid om Ni flyttar och gör detta online här: <https://www.skk.se/sv/medlem/Andra-dina-kontaktuppgifter/>

Sara Mårtensson/Medlemsansvarig SPHK
Vid frågor så mejla till medlem@sphk.se

SPHK's svar till SKK/CS på UtstK förslag på ändringar i särbestämmelserna gällande utdelandet av certifikat

Angående protokollsutdrag SKK/UtstK nr 6-2020 §114 Regelrevidering 2022

För Svenska Polarhundklubben (SPHK) är utställning en viktig del i rasernas avels-utvärdering och inte en separat disciplin/tävling, som UtstK vill göra gällande. Den ursprungliga tanken med utställning är att det ska vara en exteriör bedömning som visar att aveln ligger inom rasens standard, i vårt fall för arbetande polara draghundar. Detta ligger i linje med SPHK's stadgar 1§.

SPHK ser med stor oro på framtiden för våra registrerade polarhundar om UtstK förslag om kravet på provmerit tas bort i särbestämmelserna. När UtstK ser utställning som en separat del kommer raserna att delas upp ännu mer mellan en utställningstyp och en arbetande typ. Flera raser har redan det problemet sedan lång tid tillbaka. Detta betyder att domare på arrangemang utanför SPHK sällan eller aldrig kommer att se hundar av arbetande typ. Arbetande polarhundar syns sällan på utställningar anordnade av SKK's länsklubbar ute i landet. Vad är det då vi försöker bevara?

Även en exteriördomare måste kunna förstå funktion och polara egenskaper hos polara raser. Polarhundarnas särart och därmed behovet av arbetsprov är avgörande för att kunna bedöma rasen korrekt på en utställning. Pälskvalitet, vinklar, tassar, rörelser m.m. ska spegla den korrekta polarhunden.

Går förslaget igenom är det en olycklig utveckling/avveckling som på sikt får konsekvenser för alla arbetande raser. Då ter sig SKK som dubbelbottnat, å ena sidan utställningar där alla hundar har möjligheten att ta emot certifikat, å andra sidan ska specialklubbar/rasklubbar leva upp till sina stadgar med syfte att bevara ursprunget i sina arbetande hundar. Därför är en provmerit för att få certifikat så viktigt.

Det är synd att utställningar är en så stor del av SKK verksamheten och har så stort inflytande. Det finns en mängd aktiviteter som är mer till hundarnas fördel anatiskt och fysiologiskt än att bara visa upp ett s.k. skönhetsideal.

Det här handlar inte enbart om certifikat och rosetter i ringen, det handlar om att se helheten och samsynen inom SKK och specialklubbarnas verksamhet. Det handlar om att respektera alla rasklubbar vars raser har krav på arbetsprover för att få utställningscertifikat just för att kunna fortsätta sitt arbete med att bevara rasernas specifika egenskaper och ursprung.

För några år sedan sa en utländsk domare till utställaren vid bedömningen av en hund i bruksklass *«You can take your racing dog and go home - this is a show»*. Den hunden blev senare SE UCH. Är det så här SKK ser framtiden med hundar av enbart utställningstyp?

Därför är det viktigt för framtiden att nuvarande regler kvarstår. SPHK hemställer att SKK/CS omprövar och river upp beslutet från SKK/UtstK nr 6-2020 §114 Regelrevidering 2022. Detta så att det i särbestämmelserna även i framtiden finns möjlighet att på vissa raser sätta krav på provmerit för att ta emot certifikat på utställning.

Anders Hörnlund // Ordförande

Skulle du vilja hjälpa SPHK som ny medlemsansvarig.

SPHK är en specialklubb under SKK. Vi har idag drygt 1 200 medlemmar fördelat på 4 rasklubbar och 6 distrikt, varav västra distriktet är vilande. För att bli medlem i SPHK söker man sitt medlemskap via SKK online. De placerar in medlemmen/medlemmarna i aktuell rasklubb och distriktstillhörigheten efter postnummer.

Som medlemsansvarig bistår du rasklubbar och distrikt med medlemsmatriklar till årsmöten eller när de ber om det. Du skickar även ut några nummer av SPHK's tidning Polarhunden till valpköpare som inte är medlemmar, SPHK står för porto. Du ska också svara på frågor om medlemskap eller hänvisa till SPHK, aktuell rasklubb eller distrikt.

För mer information kontakta Sara Mårtenson medlem@sphk.se eller Anders Hörnlund ordförande@sphk.se

muh Anders

Svenska Polarhundklubbens årsmöte

Svenska Polarhundklubben inbjuder till årsmöten den **10 april 2021** i samband med utställning och meritering. (Se GD inbjudan)

Första årsmötet behandlar årsmöteshandlingar för 2020.

Andra årsmötet behandlar årsmöteshandlingar för 2021

Tid: meddelas senare

Plats: Hornberga gård, Orsa

På dagordningen för båda årsmötena ordinarie årsmöteshandlingar. Inför årsmötena finns möteshandlingarna på SPHK's hemsida

Motioner ska, skriftligen och underskrivna vara styrelsens ordförande (sekreterare) tillhanda senast den 5 mars 2021. Ordförande: Anders Hörnlund, Torsö Sandbäcken 1, 542 91 Torsö. E-post: ordförande@sphk.se

Med reservation för ändringar med anledning av pandemin. Information finns löpande på SPHK's hemsida.

Styrelsen

RLD N RLD F RLD A SE UCH Svartisens Diva «Tejja» tränar rallylydnad någon gång i veckan. En perfekt sport att hålla på med när det inte är säsong för drag, riktigt roligt är det också. [Foto: Emma Marklund]

Full fart framåt på årets första snö. Petter, Tior, Volki, Togo och Ego i Jämtlandsfjällen, oktober 2020. [Foto: Margareta Hillborg-Ljung]

Information för dig som vill tävla för Sverige och SPHK på WSA/IFSS VM i Ramundberget 2021.

ANMÄL DITT INTRESSE FÖR ATT DELTA

Anmälan görs till SPHKs ordförande på e-post: ordforande@sphk.se. Det är bara SPHK som kan anmäla dig till WSA VM. Du kan INTE anmäla dig själv till VM.

OBSERVATIONSTÄVLINGAR

I dagsläget är det SM i Kiruna, Åsarna Classic Open Sleddograce (v.7) och eventuellt Ramundberget Open (v4) som sker innan VM. Tillkommer ytterligare tävlingar vägs också dessa in.

Dessutom kommer tidigare tävlingsresultat också vägas in. Det viktiga är att du åker på tävlingarna i vinter inför VM.

ÖVRIG INFORMATION

Övrig information hittar du på SPHKs hemsida och VM hemsidan.

- www.sphk.se
- www.sleddog2021.com

VACCINATIONSREGLER. OBS LÄS NOGA

- Parvovirus
- Distemper, Hepatitis contagiosa canis (CAV1)
- Kennelhsota
- Rabies (även för svenska hundar. Inga undantag)

- Leptospiros

Observera, besök www.sleddog2021.com för fullständig och senaste information.

WSA REGLER

World Sleddog associations regler hittar du här: www.wsa-sleddog.com.

SENASTE INFORMATION OM VM

Du hittar den senaste informationen om VM, boende och alla annan information du behöver på VMs hemsida: www.sleddog2021.com

Ny efterlysning av bilder!

SPHK ska ha sin nästa exteriördomarkonferens i oktober 2022, de tidigare har varit 1996, 2002 och 2010. Det kan tyckas att det är långt till dess, men med det förarbete som alltid krävs inför en domarkonferens går tiden vansinnigt fort!

Jag har fått det övergripande ansvaret att jobba med klubbens domarkompendium, och arbetet pågår med att skapa ett bildarkiv. Självklart är din hund den bästa, men du får inte bli ledsen om din bild inte kommer med i kompendiet!

Nya raskompendier för alla fyra raser ska göras, och det är där som dina fotoskatter kan komma till användning. Ta chansen och hjälp din klubb och din ras, detta är den 2:a och sista efterlysningen som går ut.

Vad jag efterlyser är följande motiv:

- Helbild i stående från sidan/framifrån och bakifrån
- Bilder på hundar i rörelse
- Huvudbilder där man ser öronställning och ögonform
- Bilder på bra tassar (även själva trampdynan)
- Spannbilder/pulkabilder
- Bilder som visar de polara egenskaperna

Tänk på följande:

- Bilden skickas digitalt
- Bilden ska vara högupplöst (300 dpi)
- Det ska vara en färgbild

I och med att du skickar in bilden har du godkänt att den får användas av klubben i kommande domarkompendium, både i tryck och i digital form på hemsidor o.dyl. Namn på fotografer kommer inte att nämnas.

Bilder skickas till annicauppstrom@gmail.com senast 1 mars 2021

På klubbens vägnar vill jag tacka dig för att du vill hjälpa till att bidra till ett bra kompendium som under flera år ska användas som ledstjärna av domarkåren! Stort tack på förhand!

Annica Uppström

www.sphk.se/sodra

Ordförande

Ankie Laürsen, 070-855 89 12
ordforande.s@sphk.se

Vice Ordförande

Gerda Nihlén Pettersson, 072-449 23 74

Sekreterare

Denna post delas tillfälligt av Ankie Laürsen och Gerda Nihlén Pettersson
sekreterare.s@sphk.se

Kassör

Denna post är tillfälligt tilldelad
Gerda Nihlén Pettersson
072-449 23 74

Ledamöter

Sofie Blomberg Rydberg,
sofies_knott@hotmail.com

Suppleanter

Richard Pettersson, 072-733 61 10
rille_12@hotmail.com

Nikola Damjanov,

wolfvenshunderi@gmail.com

Aktivitetskommité

Birgittaa Jöneros

Utställningskommitté

Carina Cansund

Tävlingskommitté

Rickard Pettersson

Valberedning

Christina Bjerstedt-Ohlsson, (Sammank.)
christina@swedsams.se
Catrin Paulsson
Marcus Christensen

RLD N RLD F RLD A SE UCH Svartisens Diva «Tejja» tränar rallylydnad någon gång i veckan. En perfekt sport att hålla på med när det inte är säsong för drag, riktigt roligt är det också.

[Foto: Emma Marklund]

Utlåning av dogscooter

SPHK Södra har köpt in 3 st dogscootrar som finns tillgängliga för utlåning till medlem i SPHK Södra. Funderar du på att köpa men kanske vill prova först eller bara tillfälligt behöver en till låns kanske för tävling, träning eller liknande så är du välkommen att boka en hos någon av oss i styrelsen. Vi i styrelsen kommer i största mån även att se till så dessa finns tillgängliga på SPHK Södras aktiviteter för de som vill prova.

I samband med utlåningen skrivs ett kontrakt där du ges möjligheten att låna i 1 månad. En depositionsavgift på 500 kr kommer att tas ut i samband med att du hämtar den varav 100 kr behålls för underhåll av SPHK Södra. 400 kr betalas tillbaka av kassören så fort den återlämnats och förutsatt att skador och annat inte uppkommit som är att ses utöver normalt slitage.

Tveka inte att höra av dig om du är nyfiken, tanken är att dessa ska snurra runt och komma till användning för våra medlemmar och inte bli stående och damma i någons garage!

Styrelsen
SPHK Södra

Vandringspris

Sphk Södras vandringspris är ett pris som årligen delas ut till en medlem som har utmärkt sig under den gångna säsongen. Detta kan man göra genom att tex prestera bra på tävlingar men även ett gott sportmannaship, bra bemötande, både till ”nya och gamla”, god hund hållning/relation till sina hundar kommer att tas med i bedömningen när vi utser en vinnare!

Priset delas ut på södras årsmöte och vinnaren får behålla priset till nästa årsmöte. För att kunna bli nominerad till priset skall man representera Södra.

Alla medlemmar i Sphk Södra kan nominera en person till priset och därefter så utser styrelsen en vinnare. I nomineringen ska en tydlig motivering om varför man anser att den personen ska vinna priset finnas med. Nomineringen görs till södras styrelse på sekreterare.s@sphk.se

Sista dag för att nominera är inte satt ännu men det kommer ut mer information om det när vi vet vilket datum nästa årsmöte kan hållas.

Grönt kort-kurs!

Är du eller någon du känner i behov av att gå en grönkort-kurs?

Vi har just nu ingen kurs inplanerad men om det finns ett intresse så ordnar vi givetvis en kurs snarast möjligt.

Anmäl ert intresse till

sekreterare.s@sphk.se så börjar vi jobba för att anordna en kurs.

mvh Styrelsen

KLUBBKÄDOR

Södra har ett samarbete med tpvictory.se för våra klubbkläder.

Med detta samarbete så kan ni medlemmar köpa de kläder ni själva önskar ha med södras logga på till ett förmånligt pris.

Kontakta någon i styrelsen för att få koden till inloggning på tpvictory.se

SPHK Södra inbjuder till officiell utställning för renrasiga polarhundar

Lördag den 24 april 2021

Plats: Degeberga Stugby, Degeberga sydöst om Kristianstad i Skåne.

För stugbokning gå in på stugbyns hemsida: www.debergastugby.se/ Finns även campingplats med tillgång till el både för vagnar, husbilar och tält.

Domare

Sonny Ström - Siberian husky

Martin Johansson - Alaskan malamute, grönländshund, samojedhund

*** Med reservation för ev. domarändringar ***

OBS! P.g.a. Covid-19 genomför vi arrangemanget i enlighet med FHM's och SKK's rekommendationer.

Anmälan

Via SKK's internetanmälan <http://kennet.skk.se/anmalan/>

Anmälningsavgifter	Gäller t.o.m torsd 1/4	2/4 – 8/4 kl.12.00
Valpklass, 4-6 mån, 6-9 mån	200 kr	300 kr
Juniorklass, 9-18 mån	380 kr	480 kr
Unghundsklass, 15-24 mån	380 kr	480 kr
Bruksklass, 15 mån o äldre	380 kr	480 kr
Öppenklass, 15 mån o äldre	380 kr	480 kr
Championklass, 15 mån o äldre	380 kr	480 kr
Veteranklass, 8-10 år	200 kr	300 kr
Veteranklass, över 10 år	GRATIS	GRATIS
Barn med hund	50 kr	Anmäls och betalas på plats
Parklass	50 kr	Anmäls och betalas på plats

Flerhundsrabatt

Gäller endast officiella klasser, d.v.s. gäller ej valpar och veteraner. Gäller endast t.o.m torsdag 1/4. Efter 2 fullbetalande hundar i officiell klass reduceras priset till 200 kr per hund, vid anmälan av samma ägare.

Sista anmälnings- och betalningsdag är torsdagen den 8 april.

Alla anmälningar är bindande!

Efteranmälan via SKK t.o.m. 8 april och i mån av plats!

Veteraner över 10 år, anmäls via mail till carina.cansund@telia.com.

Flerhundsrabatt, anmäl alla hundar via internetanmälan och mejla därefter till vår kassör Gerda Nihlén Pettersson, kassor.s@sphk.se, bifoga kvitto på anmälda hundar samt kontouppgifter så betalar vi tillbaka.

OBS! Hund, vars ägare är bosatta i Sverige skall vara registrerade i SKK. Obligatoriskt medlemskap i SPHK i officiella klasser enligt SKK's regelverk.

Medtag giltigt medlemskort i SPHK till utställningen. Gäller ej valpklass som är inofficiell.

För utlandsägd hund måste kopia av stamtavlan mailas till carina.cansund@telia.com, för registrering hos skk och sen anmälas via internet, så vänta inte till sista dagen.

Upplysningar: Carina Cansund 073- 036 16 55, carina.cansund@telia.com

Varmt välkomna!

SPHK rasklubb för samojed inbjuder till officiell utställning för samojed

Söndagen den 25 april 2021

Plats: Degeberga Stugby, Degeberga sydöst om Kristianstad i Skåne.

För stugbokning gå in på stugbyns hemsida: www.debergastugby.se/

Finns även campingplats med tillgång till el både för vagnar, husbilar och tält.

Söndag: Officiell utställning för samojed

Domare: Sonny Ström

Lördagen den 24 april arrangerar SPHK södra

Officiell utställning för renrasiga polarhundar, se vidstående annons för information om denna.

Det finns för den som vill, möjlighet till körning i kuperad terräng i närheten av stugbyn. Tidigare år körde vi med både fyrhjuling och kickbike.

På lördagskvällen ordnar förhoppningsvis några eldsjälars mat till självkostnadspris an-nars catering.

Vi håller till i samlingslokalen som finns i stugbyn om Covid-19 läget så tillåter.

Sista anm.dag till samojedutställningen är den 1 april, efteranmälan i mån av plats till förhöjd avgift 8 april

Bindande anmälan(dvs har man anmält ska anmälningsavgift betalas) görs på SKK:s tävlingsanmälan till:

Christina Bjerstedt Ohlsson

Färlövsvägen 98, 291 93 Önnestad

eller via e-post christina@swedsams.se

PM kommer endast att skickas ut via mail, nummerlappen delas ut på plats.

Anmälningsavgift inbetalas till SPHK-samojeds pg. 23 83 54-5

	t.o.m 1/4	2/4 – 8/4
Valpklass 4-6, 6-9 mån	200 kr	300 kr
Junior- unghund- bruks- öppen- och championklass	380 kr	480 kr
Veteranklass > 8 år	200 kr	300 kr
Veteranklass över 10 år	GRATIS	GRATIS

Flerhundsrabatt Gäller endast officiella klasser, dvs gäller ej valpar och veteraner.

Gäller endast t.o.m torsdag 1/4. Efter 2 fullbetalande hundar i officiell klass reduceras priset till 200 kr per hund, vid anmälan av samma ägare.

OBS!

Hund, vars ägare är bosatta i Sverige skall vara registrerade i SKK. Obligatoriskt medlemskap i SPHK i officiella klasser enligt SKK:s regelverk.

Medtag giltigt medlemskort i SPHK till utställningen. Gäller ej valpklass som är inofficiell.

För utlandsägd hund måste kopia av stamtavlan mailas till christina@swedsams.se

Upplysningar via e-mail christina@swedsams.se eller per telefon 0709-367188

*** med reservation för ev domarändring***

Priser och hjälp med arrangemanget mottages tacksamt.

VÄL MÖTT!!!!!!

www.sphk.se/gavledala

Ordförande

Nikki Ek, 070-273 19 56
ordforande.gd@sphk.se

Kassör

Malin Sundin, Orsa, 070-639 85 36
ylajarvis@gmail.com

Ledamöter

Peter Tigerstrand, Voxna 076-144 76 12
Lottis Nilsson, Bollnäs 070-219 11 10

Suppleanter

Mattias Hult Grindal, Orsa 070-299 84 74

Ungdomsansvarig

Vakant

Webmaster

Krister Mattsson

Koppångsmeriten

16 – 17 Januari 2021

SPHK Gävle Dala bjuder in till meriteringstillfälle på snösäkra Koppången 560 m.ö.h. och 3,5 mil norr om Orsa. Koppången är en klassisk tävlings- och träningsområde för draghundar med fasta banor sedan 70-talet. Här har arrangerats en mängd tävlingar under främst 80- och 90-tal samt ett flertal mindre race och meriteringar i modern tid.

Parkeringen byggdes ut och dubblades i storlek hösten 2019 men är fortsatt tajt så viss restriktion för stora släpvagnar som kan få stå på allmän parkering 110-400 meter bort. Finns gott om plats för stakeout i skogen. Boende i stugor finns i Rosentorp eller nere i Orsa men även Koppångenstugan finns att tillgå som boende efter överenskommelse.

Reservstartplats/parkering: Rosentorpsvägen.

P.g.a. parkeringssituationen erbjuds bara två klasser av DP 20-test. 2x14,5 km för 6-spann sprint och 2x39 km för 6-spann medeldistans.

Anmälan via draghundsport.se tävlingskalender. Vägbeskrivning och info Malin 0706398536 malin_sundin@hotmail.com

Årsmöte SPHK Gävle Dala

Orsa lördag 16 januari.

Lokal meddelas senare på hemsida och facebook där även årsmöteshandlingar publiceras.

Motioner ska vara styrelsen till handa senast 16 december.

Information och vägbeskrivning 0706398536
Malin malin_sundin@hotmail.com

SPHK GD inbjuder till officiell utställning

för alaskan malamute, grönländshund, samojedhund och siberian husky

i Orsa SÖNDAG 11 April 2021

Domare: Siberian husky: Erna-Britt Nordin

Grönländshund, samojedhund, alaskan malamute: Annica Uppström

Anmälningsavgift:	tom 21/3 kl 12.00	tom 28/3 kl 12.00
Valpklass (4-6 mån / 6-9 mån)	180 SEK	280 SEK
Vuxna hundar	350 SEK	450 SEK
Veteranklass 8-10år	180 SEK	280 SEK
Veteranklass (över 10 år)	gratis	gratis

Flerhundsrabatt: Från och med tredje hund betalar man 180 SEK per hund.

Flerhundsrabatten gäller endast officiella klasser, d.v.s. ej valpar och veteraner. Efter två fullbetalande hundar i officiell klass reduceras priset till 180kr/hund vid anmälan av samma ägare.

OBS! Gäller endast t.o.m. söndag 21/3 kl 12.00.

Veteraner över 10 år och flerhundsrabtten kan ej nyttjas via SKK's internetanmälan, mejla vår kassör: ylajarvis@gmail.com bifoga kvitto på anmälda hundar samt kontouppgifter så betalar vi tillbaka pengarna.

Anmälan till utställningen

SKK internetanmälan <http://kennet.skk.se/anmalan/>

Sista anmälnings-/betalningsdag 2021-03-28

Anmälan till utställningen är bindande

Övrig info:

Malin Sundin Grindal 070-63 98 536 ylajarvis@gmail.com

Jessica Cerny 073-628 09 79 jessica@varghvites.com

www.sphk.se/gavle-dala

VÄLKOMNA

Mälardalen

SPHK - SVENSKA

POLARHUNDKLUBBEN

<http://malardalen.sphk.se>

Ordförande

Helene Larsson, 070-377 44 56
Viksundsvägen 31, 179 96 Svartsjö
helene@plogens.se

Vice ordförande

Johanna Lekhammar, 076 - 877 34 61
Nickbo 284, 744 95 Vittinge
geminaarts@gmail.com

Sekreterare

Jeanette Engström Edlund,
073 - 533 81 60
Åvinge Kvarn 11, 147 91 Grödinge
Sekreterare.m@sphk.se

Kassör

Helene Werner, 070-412 06 83
Vretbostigen 6, 635 09 Eskilstuna
sphkmalardalen@gmail.se

Ledamot

Mikael Olander, 070 - 831 04 92
Ålvkvarnsvägen 2, 197 93 Bro
Mickey.olander@speedmail.se

Göran Anderson, 070 - 687 81 39
Hjälstavägen 8, 749 62 Örsundsbrö
brian@gbos.se

Suppleant

Gun Andersson, 070 - 726 61 84
Stenibgebacken 2, 762 95 Rimbo
samojed@elia.com

Revisorer

Tomas Dal
Susanne Dal

Revisorsuppleanter

Helene Ochterlony
Frank Ochterlony

Valberedningen

Eva Ohlsson, (samman) 070 - 536 80 17
Ann Engström, 070 - 118 73 10

En bra dag för ett tassbad. Snowstream's Viola Elatior (Tior) i en fjälltjärn. [Foto: Petter Hillborg]

Ett Livstecken från NEDRE NORRA

Hej på er!

Vi i Nedre Norra har varit synnerligen osynliga och det skäms vi för. Men nu kommer ett lite livstecken från oss i alla fall.

Vi jobbar på att få till det här med hemsidan och vi kommer nog att ha den igång och mer aktiv när ni läser tidningen. Vi har flera som hört av sig och vill hjälpa till och jag har pratat med 1 i telefonen (Tack för att det finns folk som vill hjälpa till.) Covid-19 har runt om i världen tryckt på turbo-knappen och härjar hej vilt. Vi planerar i skrivande stund för att allt ska vara "normalt" men 1/12 kommer det info om tävlingar och sådant kan vara igång som vanligt eller om något stoppas. Den info har i sådana fall nått er via Draghundsportförbundet, WSA, eller Skk, via kanaler så som FB, Polarhundklubbens hemsida eller liknande.

Nu till något roligare, Söndagen den 25/10 fick jag äran att följa med på domarexamination på 3 av våra raser alaskan malamute, grönlandshund och siberian husky. Det var många hundar på plats och totalt 6 domare som skulle examineras. De hundar och ägare som var på plats gjorde det bra i småblåst och regn, men det var en riktigt trevlig dag.

En del hade åkt riktigt långt för att visa sina hundar. All heder till er alla förare och hundar som ställde upp på denna dag. Heder till alla som fixade och donade så att det blev väl genomfört.

I övrigt får ni ha en riktigt
GOD JUL och ETT GOTT NYTT ÅR

Nedre Norra

SPHK - SVENSKA

POLARHUNDKLUBBEN

www.sphk.se/nedrenorra

Ordförande

Annica Andersson, Bräcke.
070-272 53 12
ordforande.nn@sphk.se

Sekreterare

Lars Jämstved, Bräcke
073-626 92 84
sekreterare.nn@sphk.se

Kassör/Ledamot

Jan Olof Högström, Indal
070-561 47 83
framakad@gmail.com

Ledamot

Eleonore Andersson, Hede
070-396 20 44
ellie_17609@hotmail.com

Ledamot

Allan Zvar, Hede
072-004 21 62
allan.zvar@hotmail.com

1:e Suppleant/Vice ordförande

Alf Hallén
Torpshammar
070-216 75 88
alfhallen@telia.com

2:e Suppleant

Nicklas Nilsson, Bräcke
070-650 52 13

Revisorer

Jan Olof Nordlöf
Frits Bakker

Revisorsuppleanter

Helle Bülow Sörensen
Lotta Eriksson

Valberedning

Anne Rosander (samman) kallande
Eveline Koch

Övre Norra

SPHK - SVENSKA

POLARHUNDKLUBBEN

www.sphk.se/ovrenorra

Ordförande

Helen Söderström, 076-146 51 31
ordforande.on@sphk.se

Vice ordförande

Elisabeth Lönnberg, 070-587 32 66
eles@telia.com

Sekreterare

Boel Malmström, 070-602 29 22
sekreterare.on@sphk.se

Kassör

Sofia Wallin, 070-396 83 02
sofiabra-4@hotmail.com

Ledamot

Sara Mårtensson
sara_anna93@hotmail.com

Ledamot

Emma Marklund
Emma_Marklund@hotmail.com

Lene Krewer

denlene@hotmail.com

Elina Wanhatalo

aatelinas@hotmail.com

Suppleant/Webbmaster

Eva Nätteldal, 070-632 53 96
eva.natteldal@gmail.com

Suppleant

Anna Westerlund
Annawesterlund8@gmail.com

Revisor

Frank Ochterlony

Valberedning

Johanna Burström (sammankallande)
johannabrannstrom@hotmail.com

Olga Widén

olgawiden@gmail.com

Hej!

Inom Övre Norra så har vi under hösten haft en hösträff i Boden, helgen 17-18 oktober med 20-talet glada deltagare och väsentligen många fler hundar, både polarhundar och andra arbetande hundar.

Vi har haft ett par telefonmöten och nu ligger planen för vintern att vi ska bjuda in till en meritering för B-hundar i Piteå/Böle 27-28 februari, se separat annons. I samband med det så tänker vi att det passar att ta vårt årsmöte, så det blir Fredagen 26 februari under kvällstid, se separat annons.

Vi i styrelsen vill passa på att flagga för styrelseposter inom Övre Norra, du som känner dig nyfiken på att jobba för distriktet hör av dig till vår valberedning eller någon i styrelsen så kan vi informera och inspirera till styrelsearbete med oss.

**Nu önskar vi er alla en riktigt
God Jul och Gott nytt år!**

Kallelse till årsmöte 2021

Styrelsen för Övre Norra kallar till årsmöte Fredag 26 februari kl 20.00 i Böle skola, Piteå.

Motioner till årsmötet skall vara rasklubbens sekreterare tillhanda senast 3 veckor före årsmötet. Aktuell mailadress: sekreterare.on@sphk.se

Distriktet bjuder på fika till årsmötet.

Varmt välkomna!

Kvarnbäcksdraget 2021

Meritering dp60

Datum: 26-28/2

Var: Kvarnbäcken i Böle (Piteå)

Arrangörer: SPHK Övre Norra inbjuder till meritering.

Förarmöte fredag kväll den 26/2

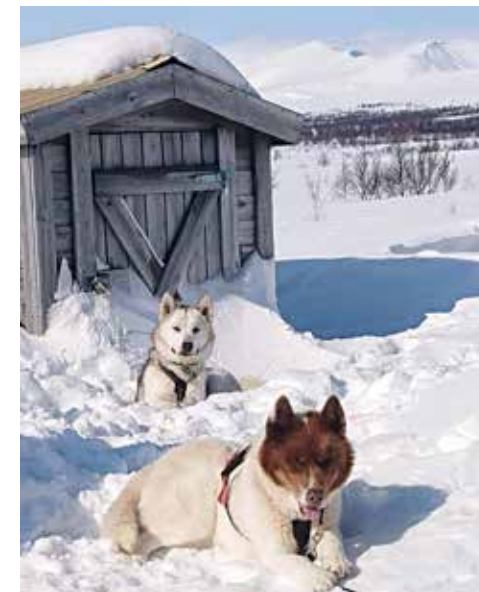
Meritering 27-28/2

Arrangör kan med kort varsel behöva ställa in om restriktionerna för covid-19 ändras.

Men hoppas kunna genomföra med alla restriktioner som krävs. Bland annat sker allt utomhus.

Denna annons har gjorts i samband med att förfrågningar gått ut till rasklubbarna om godkännande av meriteringen, men för att hinna få med detta till tidningen Polarhunden gör vi en blänkare redan nu.

Vi hoppas verkligen kunna välkomna till en meritering i övre norras distrikt för samtliga B-hundar.

Stor och liten - mamma Blue Neptune's Surprise och dottern Raxeira'sa Supertrek Neira.
[Foto: Nicole Fhors, Raxeira's]

Polartassen Svea och Samochas Lovely Wintra Of Kaarizzo får lite energigodis på fjällvandringen. [Foto: Diana Karlsson]

Några tankar om tidningens betydelse och framtid

Jag lärde mig nyligen ett talesätt som säger att när en person dör är det som om ett bibliotek brinner upp eftersom så mycket kunskap och samlad erfarenhet försvinner. Det är verkligen något som får en att fundera... Skulle tidningen läggas ner tappar polarhundklubben en mycket viktig sammanhållande punkt och möjlighet till information och kunskapsförmedling som blir kvar till eftervärlden.

Men för att vara levande och informativ behövs bra material och jag vet att det finns många medlemmar som kan bidra! Exempel på ämnen som skulle vara intressanta för de flesta att se i tidningen kan vara; Pannlampor, träningstips, vattning & fodring innan träning/tävling, resa med hund, smarta rutiner och andra tips och trix för att underlätta vardagen med växande flock. Eller varför inte några bloopers eller varningar för misstag som man råkat gjort under sin karriär? **Polarhunden är en tidning som man behåller och gärna bläddrar i många år senare.** Den är till viss del ett *tidsdokument* och i varje fall jag tycker det är otroligt roligt att bläddra i gamla nummer. Läsa, min-

nas och exempelvis se vilka som tävlade då, med vilken ras och i vilka klasser. Tider och distanser är också kul. Därför hoppas jag att resultatbilagan gör comeback 2021!

Jag hoppas också att Ni som ofta svarar på frågor i sociala media tar Er tid att skriva om de informativaste svaren som artiklar till Polarhunden. För det är i medlemstidningen de gör nytta. En tryckt text blir kvar och till glädje för många medan en text i sociala media snabbt försvinner i mängden. Jag hoppas även att Ni "gamla och erfarna" delar med Er av ert kunskapsbibliotek. Vi är många som vill veta mera om polarhundar, friluftsliv, äventyr, draghundsport och även se bilder och information om de hundar som ligger bakom många av de hundar vi har idag. Ju mer kunskap, desto klokare beslut kan vi ta och visdom gynnar alla våra unika polara raser. I dessa tider med få tillfällen att träffas och utbyta erfarenheter blir tidningen än viktigare som sammanhållande punkt för vårt intresse.

Malin Sundin Grindal

Tior och Volki vid Tväråklumpen, Jämtland. [Foto: Petter Hillborg]

Vad vet du om din hunds livlina?

NICOLE FHORS, RAXEIRAS

Så här på hösten är det inte ovanligt att det i draghundsportsforum på sociala medier eller i min inkorg dyker upp allehanda frågor kring dragutrustning. Sporten växer, breddar sig och med den växer också de många funderingarna över hur, vad och varför. En av de många återkommande frågorna gäller allt som oftast draglinor – de där oerhört viktiga (liv) linorna mellan oss och våra älskade hundar. Det finns faktiskt fall där skicket och materialet på dina linor kommer vara direkt avgörande för din och hundarnas säkerhet. Så låt oss titta lite närmare på hur draglinor fungerar och vad det finns för vanliga valmöjligheter.

Draglinans uppbyggnad

Beroende på hur många hundar man tränar så ser givetvis linornas uppbyggnad olika ut, men gemensamt för alla typer av draglinor är att dessa slits över tid och ska klara av hög belastning. När du kör 1-2 hundar har du vanligtvis en en- eller

tvåspannslina som är delvis expanderande för att dämpa obehagliga ryck för hundarna när de jobbar framåt. Kör du däremot fler hundar än två så förändras uppbyggnaden en aning då man istället nu bygger linorna i olika många ihopsatta sektioner beroende på antalet hundar i spannet.

I större spann har man närmast fordonet (oftast) en större, segare expander som dämpar rycken för hela spannet och därför är linorna i övrigt ”fasta”. I mitten, mellan alla hundarna utom ledarhundarna, finns en så kallad stamlina/centerlina och det är denna stamlina som är basen i de sektioner man sätter ihop. Utifrån varje sektion går sedan två rumpliner och två nacklinor. I varje sektion kan således två hundar sättas in och du kan alltid plocka isär sektionerna för att göra spannet större eller mindre. Men dessa är inte de enda linorna du har i ett spann när du kör hund och framförallt inte om du kör på snö. Då tillkommer även ofta ankarlinor – de linor som är kopplade till snöankaret som funkar som parkeringsbroms och ska hålla för heta, springsugna hundar som inte alltid vill stå stilla. Många kör dessutom gärna med en säkerhetslina/släplina som fungerar som en extra trygghet om du av någon anledning skulle tappa ditt spann. Även dessa linor görs oftast i något av de material jag snart kommer nämna.

STAMLINAN är direkt avgörande för säkerheten – ju fler hundar desto större slitage och därför är det viktigt att se till att stamlinan är av en kvalitet som faktiskt håller för belastningen den ska ut-

sättas för. Det finns flera olika material på stamlinor, men generellt kan vi dela upp det i stamlinor med eller utan en kärna av vajer. Man kan även ha klädd vajer i rump- och nacklinor, vilket kan vara en trygghet om man har väldigt tuggiga hundar. De linor som är utan vajer är lätta, smidiga och enkla att jobba med, men de är inte odödliga och slits betydligt snabbare än en vajerlina. En bra och välpressad vajerlina av hög kvalitet däremot tål väldigt mycket belastning och slitage – säkerheten blir således högre. Men inte heller en vajerlina är helt odödlig är ut och år in. Därtill finns olika styrkor och svagheter i en vajer beroende på om den är galvaniserad eller rostfri/syrafast – men det ämnet får vi djupdyka i en annan gång.

Material

Det finns som ovan nämnt ett par olika material som man ser i draglinor – säkert finns där fler än de jag vet men här kommer jag att gå igenom de allra vanligaste du hittar både vad gäller linor för 1-2 hundar och linor till större spann. Gemensamt för precis alla linor är att de slits om de används frekvent. Inte bara av själva belastningen utan även sådant som smuts, solljus och fukt spelar in. Linor är därför någonting du regelbundet bör se över och uppdatera; de är en billig livförsäkring både för dig som förare och hundarna du tränar.

POLYETEN (PE) är kanske det materialet på linor man först och oftast ser som ny i sporten, särskilt när det kommer till spann med få hundar. Linorna är då splitsade av relativt slitåligt, lösflätat polyetenrep oftast i en tjocklek på 6, 8, 10 eller 12 mm. Polyeten är enkelt att hitta, finns i en uppsjö olika färger och går att få med inflätade reflextrådar – därtill är det ett lättplitsat material som framförallt

är väldigt billigt. Då polyetenlinor inte suger upp vätska så är det också smidiga vinterlinor eftersom de inte blir blöta och tunga, utan håller sig lätta. Dessutom tål polyeten ordentligt låga temperaturer.

Nackdelen med materialet är däremot att det ofärgat är känsligt för UV-strålning, slits av mycket smuts och blir kraftigt försvagat/går sönder av värmefriktion. Därför lämpar sig oskyddad PE dåligt för t.ex. skarvar i sektioner eller dylikt, men däremot funkar de ypperligt till sådant som rump-/nacklinor eller linor till cyklar/kickbikes.

DYNEEMA (HMPE) är ett material som jag helt hade missat under mina tidiga år inom draghundsport och fick höra om först för ett par tre år sedan. Dyneema består av ett mycket starkt syntetfiber med en oerhört hög draghållfasthet/slitstyrka och används idag ofta som ersättning för vajer/ställinor inom t.ex. industrier och jordbruk. Faktum är att det inte finns ett annat tågvirke som har en högre brottstyrka i förhållande till sin vikt än just dyneema. Med andra ord lämpar sig detta material mycket bra för större spann eller t.ex. soft shackles (ett alternativ till karbinhaken) där belastningen på linorna blir mycket hög. Dyneema väger inte mycket, har en låg vattenabsorption, tål kyla mycket bra, har en betydligt bättre UV-tålighet än PE och är lätt att split-sa. Jämfört med PE så tål också dyneema mer när det kommer till värmefriktion och tuggande hundar, men dess fibrer är inte odödliga för vare sig nötningen från tänder eller friktionen från värmen.

Nackdelarna med dyneema är att det är ett ganska dyrt material – dyrare än PE:n och därför kostar draglinor i dyneema vanligtvis mer än polyetenlinor, men för den extra slitåligheten så kan det vara

Lösflätad polyeten – ett av de vanligaste materialen i draglinor vi ser idag. Lånad bild från Google.

väl värda pengar att lägga. Jag vill också slå ett extra slag för soft shackles i dyneema! Det är så mycket smidigare att jobba med om vintrarna när metall fryser.

POLYESTERSILKE (PS) har på senare år blivit ett utav mina favoritmaterial på draglinor som jag gärna använder på tävlingsset alternativt rumpliner till mitt barmarks-linset. Det består av många tätflätade polyestersilketrådarna och har en hög draghållfasthet, tål UV-ljus bra och har också ganska god nötningstålighet. Detta är ett material med låg vikt som är smidigt och himla lätt att jobba med, det finns i massor av olika färger som gör att du syns bra om dagarna och en av de saker jag älskar mest med det är de inflätade reflextrådarna som gör spannet synligt i mörkret på långt håll. Perfekt för höst- och vintersäsongen! Det är helt enkelt en praktisk, snygg och prisvärd allround-lina som börjat synas mer och mer ute i tävlingsspåren.

Nackdelarna med PS är att det inte är särskilt tuggvänligt. Det drar också åt sig

En lina i Dyneema från Swedish Centerlines. Bild lånad från Qurts.se

En linaPolyestersilke kan man hitta i regnbågens alla färger. Bild lånad från Swedish Centerlines.

mer vatten än t.ex. PE – men å andra sidan tycker jag inte att det är något som märks av särskilt mycket då materialet redan är såpass lätt.

PVC (polyvinyl chloride) är en plast som används inom många olika områden och inom draghundsvärlden är ganska vanlig som skyddande hölje när du köper en klädd vajerlina, såsom t.ex. stamlinor eller stake-outs. PVC:n funkade som så att den skyddar vajern från smuts, fukt och slitage.

ACRYLON är ett annat material, av en slags polyeten, som används inom många områden – och som precis som PVC kan användas till att klä vajerlinor i för att skydda den mot smuts, fukt och slitage.

Båda materialen är rätt lättskötta men ska vi jämföra dessa två olika material mot varandra så är acrylon ofta det dyrare alternativet – men troligen det mest prisvärda om man ser mer långsiktigt på saken. Acrylon är tåligare än PVC både när det kommer till solljus och trauma såsom t.ex. hundtänder, skav och annan nötning. Helt enkelt slits eller spricker det inte sönder lika lätt eller snabbt som PVC gör vilket är av vikt då du inte vill att fukt ska leta sig in till din vajer – eller att vajern ska bli exponerad och riskera att knäckas. Återigen spelar typen av och kvalitén på vajern in, men kontentan är densamma: du vill att ditt skyddande

hölje ska hålla så länge som möjligt och för så mycket som möjligt.

Klädd vajer lämpar sig extra bra för barmarksträning där det ofta blir blött, grusigt, smutsigt och slitaget på linor är stort. Självt har jag idag gått över från PVC-klädda vajersektioner till acrylonklädda när jag tränar storspann under barmarksperioden, helt enkelt på grund av ovanstående skäl. För mig är det tveklöst det mest prisvärda alternativet om man kör väldigt mycket hund och längre distanser. Jag kombinerar personligen gärna med rumpliner som är till hälften i acrylonklädd vajer i kombination med polyestersilke som syns bra i mörkret.

I stort är valet av linor och material ändå en smaksak och olika lösningar funkade bäst för olika människor och i olika situationer – precis som med allting annat. Det som är rätt för mig är inte alltid rätt för dig – vi kör olika hundar och stilar, olika distanser, olika fordon och på tusen och en olika vis. Alla dessa faktorer spelar in när material och lösningar för draglinorna ska väljas. Men min förhoppning är att du som läser detta inlägg ska känna att du har lite mer kött på benen och lättare kan navigera i utrustningsdjungeln nästa gång du funderar över att uppdatera ditt linset eller köper din allra första draglina.

Det finns väldigt mycket mer att lära sig kring ämnet draglinor och det jag gått igenom nu är egentligen en basic genomgång av de vanligaste materialen du hittar hos din lintillverkare. Det bästa du kan göra när du är osäker på vad som egentligen passar dig, ditt spann och er träning, det är att ställa frågor till just de människor som tillverkar linorna. En duktig, seriös lintillverkare kommer

Mitt träningslinset från Swedish Centerlines: stamlinor i acrylonklädd vajer, rumpliner med tafsar i acrylonklädd vajer och gul polyestersilke med reflex. Eskimåkulor istället för metallhakar är min favorit – dessa sitter med tunna men starka dyneematampar från selarna. Ett linset jag satte ihop tillsammans med tillverkare Tobias som lät mig vara med i verkstaden under processen och hjälpte mig navigera i mina val av material. Att fråga mycket och prata material med sin lintillverkare är inte att underskatta!

kunna förklara för dig varför och hur – och de bör ha en mycket god kännedom gällande de material de använder, men även *hur* de används i kombination till varandra och hur man har jobbat när man gjort linorna. De ska kunna förklara

processerna och berätta för dig om både för- och nackdelar. Så ställ frågor!

Och glöm inte att draglinor är utrustning som slits hårt på och behöver ses över ofta – helst varje säsong.

PIGENETIK BRYGGAN MELLAN ARV OCH MILJÖ

TRÄNING PÅVERKAR MUSKELNS ARVSMASSA - DE EPIGENETISKA PROCESSERNA

Ovan: det finns samband som kan kopplas till att föräldradjur som erbjuds regelbunden intensiv uthållighetsträning kan föra fler positiva delar av sina gener vidare till sina avkommor, både vad det gäller muskelfunktion, prestation och hälsa

Epigenetik är ett modernt ämne inom genetik och forskning. Man kan säga att det är en brygga mellan miljön och arvet. Det finns mycket intressant forskning kring epigenetiken som jag kan rekommendera varje uppfödare att titta på och sätta sig in i. I och med denna forskning har det börjat visa sig att den livsstil och den miljö en individ lever i kan ha betydelse för vilka delar av individens gener som är aktiva i samband med exempelvis en parning. För polarhundsägare med aktiva arbetande hundar kan det vara av intresse hur de epigenetiska processerna påverkar muskelns arvs massa.

Forskning från Karolinska Institutet visar att uthållighetsträning som pågår under en längre tid orsakar varaktiga så kallade epigenetiska förändringar i musklerna, förändringar som påverkar arvs massan. Forskarna bakom studien,

som publiceras i vetenskapstidskriften *Epigenetics*, har också kunnat se starka samband mellan dessa förändringar och aktiviteten hos gener som styr förbättrad ämnesomsättning och inflammation.

Uthållighetsträning påverkar musklernas epigenetik. Effekterna kan kopplas till viktiga processer för träningsanpassning, till exempel muskelfunktion och inflammation. Upptäckten kan få stor betydelse för behandling av folksjukdomar som typ 2-diabetes och hjärtkärlsjukdom, men även för hur man behåller en god muskelfunktion under hela livet. Detta verkar också ha betydelse för det genetiska arvet och vilken del av DNA molekylerna som går vidare till avkomman.

Fysisk inaktivitet är hälsofarligt. Regelbunden fysisk aktivitet leder däremot till förbättrad muskelfunktion, bättre livs-

kvalitet och lägre risk för en rad olika sjukdomar, till exempel typ 2-diabetes och hjärtkärlsjukdom. Exakt hur träning leder till dessa positiva effekter i kroppen är inte känt, men mycket tyder på att förändringar i skelettmusklernas och andra vävnaders genaktivitet är en viktig del i hur kroppen anpassar sig.

Styr kopiering av gener

Epigenetik, som ordagrant betyder ovanför genetik, innebär att tillgängligheten till vårt DNA kan förändras genom att olika kemiska föreningar kan sättas på eller tas bort. En viktig epigenetisk modifiering är metylering, då en metylgrupp sätts på DNA. Metylering är med och styr hur aktiva våra gener är, det vill säga hur många kopior av en gen som produceras och därmed kan bilda funktionella proteiner.

I en studie undersökte man hur regelbunden uthållighetsträning påverkade DNA-metylering på 480 000 platser i genomet, vilket täcker en stor del av vår arvs massa. Man mätte även den globala genaktiviteten i skelettmuskulaturen för att kunna koppla eventuella förändringar i epigenetik till genernas aktivitet, som är avgörande för musklernas funktion.

I studien tränade 23 friska kvinnor och män ena benet i 45 minuter fyra gånger per vecka i tre månader. Det otränade benet fungerade som en individuell kontroll som sålunda exponerades för samma kost, sömn, stress och så vidare som det tränade benet.

Före och efter träningsperioden mättes försökspersonernas fysiska prestationsförmåga med hjälp av två enbenstester. Biopsier från den främre lårmuskeln (*vastus lateralis*) togs i båda benen. Från biopsierna undersöktes biokemiska mar-

körer för muskelns kondition, global genaktivitet genom sekvensering av alla genkopior och metylering av DNA med ett chip som mäter procent metylering på totalt 480 000 platser i vår arvs massa.

Förändrade genernas användning

Resultatet visar en signifikant förbättring av prestationsförmågan i det tränade benet. Det visar också en högre aktivitet av två enzymer (CS och β -HAD) som indikerar ökad mitokondrietätthet i musklerna. Mitokondrierna är cellernas energiproducenter så fler mitokondrier gör att musklerna kan producera mer energi och orkar arbeta längre tid.

Träningen förändrade även signifikant graden av DNA-metylering på nästan 5 000 platser i genomet och aktiviteten hos totalt 4 000 gener i det tränade benet. Cirka 20 procent av de förändrade generna kunde kopplas till förändrad metylering, vilket tyder på att detta är en viktig mekanism vad gäller hur träning påverkar genaktivitet. Tidigare studier har visat att träning påverkar metylering framför allt i vissa geners så kallade promotorer. Den här studien visar istället att majoriteten av förändringarna sker i reglerande så kallade enhancerregioner eller inom själva genen. Det är viktigt att veta var förändringarna sker dels för att vetenskapligt kunna förstå vad som händer i musklerna när vi tränar och hur det sedan påverkar det genetiska arvet till nästa generation.

Platser i arvs massan där metyleringen ökade kunde kopplas till gener som styr muskelfunktion och metabolism medan minskad metylering kopplades till inflammation. Detta är processer som är viktiga för träningsanpassning, vilket tyder på att metylering är en viktig del i musklernas funktionella anpassning.

Genom integrering av epigenetik- och genaktivitetsdata framträdde mycket intressanta nätverk som tyder på ett koordinerat svar på träningen, det vill säga att förändringen i både metylering och genaktivitet kunde kopplas ihop i ett större perspektiv.

Öppnar nya möjligheter

Epigenetik kan mycket förenklat beskrivas som tillfälliga biokemiska förändringar i arvsmassan orsakade av olika former av miljöpåverkan. En typ av epigenetisk förändring är metylering, där en metylgrupp fäster på eller avlägsnas från vissa delar av DNA-molekylen utan att påverka den ursprungliga DNA-sekvensen. Om generna ses som cellernas hårdvara, kan man kalla epigenetiken för deras mjukvara. Sammanfattningsvis visar denna studie att uthållighetsträning på ett koordinerat sätt påverkar tusentals DNA-metyleringar och gener kopplade till förbättrad funktion och hälsa. Detta kan komma att få stor betydelse för förståelse och behandling av folksjukdomar

som typ 2-diabetes och hjärtkärlsjukdom, men även för hur vi ska behålla en god muskelfunktion under hela livet.

Det intressanta här är att det finns samband som kan kopplas till att föräldradjur som erbjuds regelbunden intensiv uthållighetsträning kan föra fler positiva delar av sina gener vidare till sina avkomor, både vad det gäller muskelfunktion, prestation och hälsa.

Detta är ytterligare en anledning till att vi skall fortsätta uppmuntra ägare och uppfödare att erbjuda sina hundar regelbunden intensiv fysisk uthållighetsträning med mål att pröva sina hundar i praktiskt bruk och genomföra funktionsprov, dragprov då detta kan leda till både bättre hälsa och muskelfunktion hos nästkommande generationer.

Källa: 2015 Marléne Lindholm, Karolinska Institutet.

Sista snöfläcken. Tior njuter på en snöfläck i augusti.
[Foto: Petter Hillborg]

Färska rön om hundar i arktiskt klimat

Av Louis Liljedahl

Två färska genetiska undersökningar av 9 000-åriga gamla sibiriska hundar sprider nytt ljus över våra polarhundars historia. Dels behandlas själva släktskapet och dels diskuteras möjligheten att dessa hundar var draghundar. Slutsatserna om draghund är dock tveksamma.

Att prata om hur gammal den och den rasen kan vara, är meningslöst. Alla hundar i världen är besläktade, d.v.s. långt tillbaka har de en gemensam urmoder/fader. Man kan också uttrycka det som så, att de alla har genetiskt material från några enstaka hundar tillbaka i tiden. Tidigare ansågs polarhundarna i Nordamerika och Grönland ha utvecklats från den amerikanska vargen, men genetiska undersökningar avfärdar numera den hypotesen. Istället är man idag eniga om, att alla nulevande polarhundar härstammar från ett gäng hundar, som levde i Sibirien för en sisådär 20 000 år sedan.

Rapporterna Leathlobhair et al. 2018 och Sinding et al. 2020 presenterar en del i sammanhanget intressanta data och föreslår lite nya idéer om våra polarhundars utvecklings- och släkthistoria. Jag är ingen genetiker och för att bättre förstå allt, tog jag kontakt med huvudförfattaren av en av artiklarna, Mikkel Holger Strander Sinding, som i ett antal mail

hade vänligheten att förklara hur man enklare skall tolka deras resultat. Hundmaterialet som har undersökts grävdes fram på ön Zhokhov som ligger i Öst-sibiriska havet (Bild 1), som för 9 000 år sedan inte var en ö, utan en del av landmassan.

Släktskapen med våra polarhundar

Man har med hjälp av genetiskt material räknat ut, att de första hundarna kom till Nordamerika för ca. 11 500 år sedan. De benämns *För-kontakthundar* (FKH), eftersom de är opåverkade av inblandning av europeiska hundar under senare historisk tid. De äldsta fynden av dessa hundar är ca. 9 900 år gamla (från Illinois), vilka dock inte anses vara förfäder till våra nulevande polarhundar (Leathlobhair et al. 2018).

Rester av 9 000 år gamla hundar grävde man fram på den sibiriska ön Zhukhov (Bild 1). Inte heller dessa är förfäder till våra polarhundar. De äldsta fynden av s.k. *Paleoeskimå-hundar* (PEH) är mellan 2 925 och 3 975 år gamla och gjordes i Grönland, men våra polarhundar härstammar inte heller från dessa (Brown et al. 2015; Ameen et al. 2019).

Att i ett diagram lättförklarligt åskådliggöra polarhundarnas släktskap som ett traditionellt utvecklingsträd är inte alldeles enkelt. Det har nämligen genom tiderna förekommit en hel del blandningar

Bild 1. Karta över Sibirien som visar fyndplatserna Zhukhov och Ust'-Polui

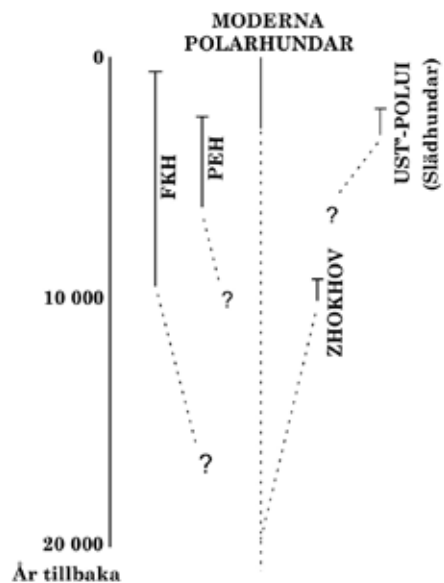

Bild 2. Utvecklingschema över arktiska hundar (omritat efter Leathlobhair et al. 2018, Fig. 1:1B). Helderagna linjer är belagda med fynd, streckade linjer hypotetiska baserade på genetik. FKH står för För-kontakthundar, PEH för Paleo-eskimåhundar. De utvecklingslinjer som avslutas med en horisontell linje är utdöda, d.v.s. alla utom den som leder till våra moderna polarhundar. Observera att av de äldre hundtyperna är det endast de från Ust'-Polui som har bevisats vara slädhundar, således de hittills äldsta kända.

grupperna sinsemellan, vilket ju i sig inte är så konstigt. Arktiska folk har ju i alla tider varit mobila och träffat på andra folk under sina förflyttningar. Och när olika folkgrupper möts blandas de genetiskt, liksom deras respektive hundar. Leathlobhair et al. 2018 visar ett utvecklingschema för polarhundar, som jag har ritat om i förenklad form (Bild 2).

Här ser vi exempelvis att de 9000-åriga hundarna från Zhokhov och dagens polarhundar stammar från en gemensam stam av hundar, som beräknas ha levt för ca. 18 000 år sedan. Lägg märke till att *Zhokhov-hundarna* således *inte* är förfäder till dagens polarhundar. Diagrammet

visar också att *För-kontakthundar* (FKH) heller inte är föregångare till dagens polarhundar, men de stammar från samma huvudlinje. Var i schemat *Paleoeskimåhundarna* passar in, är däremot ännu oklart. I vilket fall är inte heller de förfäder till våra moderna polarhundar.

Skelettdelar från en annan grupp av hundar grävdes upp vid Ust'-Polui, vid mynningen av floden Ob i Sibirien (Bild 1). De anses vara de äldsta kända säkra slädhundarna och levde för mellan 2 200 och 1 800 år sedan (Losey et al. 2018). Inte heller dessa hundar är närmare släkt med dagens polarhundar (Losey, 2020 i mail).

Gener gemensamma med dagens polarhundar

Man har alltså i de 9 000-åriga hundresterna från Zhokhov extraherat genetiskt material, vilket i sig är sensationellt. Ett antal gener från dessa hundar är identiska med en hel del gener som dagens polarhundar har. Bland annat fanns samma typer som idag gör våra polarhundar ytterst effektiva att klara sig på betydligt mindre mat än icke-polarhundar. Man fann också gener som kodar för andningsverksamheten, köldokänslighet, smärtreceptorer, muskelsammandragningar, värmeåtervinning i tassarna etc., allt som liknar dagens polarhundar. Det är då rimligt att anta att dessa 9 000-åriga hundar också hade samma förmågor, d.v.s. att *Zhokhov-hundarna* var välanpassade till kallt klimat. Man fann dock inget som visar att de kunde tillgodogöra sig kolhydrater i samma utsträckning som andra hundraser.

Intressant är också, att det inte heller fanns några gener som kodar för förmågan att tillgodogöra sig stora mängder fett, något som dagens polarhundar klarar av i mycket hög grad. Detta har

stor betydelse vid tolkandet av huruvida dessa gamla hundar var draghundar eller inte. Man måste nämligen betänka, att en arbetande slädhund i Arktis faktiskt behöver lika mycket energi, d.v.s. mat, som en vuxen person. Och har man flera hundar blir det avsevärda mängder byte på ett år som man måste jaga ihop. Historiskt sett gav man som mat till slädhundarna kött, späck och skinn av marina däggdjur (säl, valross och val), eller landdäggdjur (vildren, myskoxe och älg) och i några fall också fisk. Det finns dock inga tecken av detta vid Zhokhov och, som sagt, inget som tyder på att dessa tidiga hundar kunde metabolisera denna fettrika föda, vilket är ett starkt argument emot att Zhokhovhundarna skulle ha varit slädhundar.

Världens äldsta slädhund?

I Sinding et al. 2020 försöker man dock visa att de 9 000 år gamla hundresterna från Sibirien var slädhundar, och därmed världens äldsta, något som nu förs fram som en sanning i sociala medier och t.o.m. på Wikipedia (engelska versionen). Förutom argumenten ovan baserade på genetik, hänvisar de till arbeten av de två ryssarna Pitulko och Kasparov (2017), som gjort fynd av hundar och slädar från Zhokhov. Sinding et al. skriver: "*Arkeologiska fynd från Zhokov Island ger belägg för slädhundsteknologi för den mesolitiska kulturen ~9000 till 8000 år sedan.*" (översatt från engelskan)

Men för att kunna konstatera om hundar drog slädar eller inte, krävs dock tre saker, fynd av hund, fynd av släde samt fynd av dragutrustning som knyter samman hunden med släden. Pitulko och Kasparov har som sagt förvisso både hundar (Bild 3) och slädar, men lyckas emellertid inte binda samman dem, och de skriver faktiskt själva: "*Interestingly,*

Bild 3. Rester av hund från Zhokhov (från Pitulko och Kasparov 2017).

implements associated with a harness appear to be absent at the Zhokhov site..." (Intressant nog verkar det saknas redskap som har med selar att göra vid Zhokhov...) (Min översättning). Ett argument de anför som stöd för idén om slädhundar är, att de jämför kroppstorleken med dagens slädhundar. Eftersom de 9 000 år gamla hundarnas storlek (teoretiskt beräknad) stämmer överens med dagens slädhundar, drar de slutsatsen att Zhokhovhundarna också drog slädar.

Men som vi ser är argumenteringen minst sagt darrig, då de baserar sina slutsatser på tveksamma argument, med jämförelser av kroppstorlek som svaga belägg, då likhet i kroppsbyggnad *inte nödvändigtvis* betyder samma användningsområde. En slädhund kan ju vara liten i likhet med stamfadern till våra moderna polarhundar, Thulehunden, som var ca. 50 cm över manken, eller stor som en newfoundlandshund, som var duktiga draghundar under guldruschen. En slädhund kan vara ranglig, långbent och späd som en siberian husky, eller vara kortbent och kraftigt byggd som en alaskan malamute. Dessutom behöver ju en hund vars kroppsbyggnad rymms inom

Bild 4. 2 000-åriga dragdetaljer för hund funna vid Ust'-Polui (från Losey et al. 2018).

dessas extremer inte alls vara draghund. Så kroppsbyggnaden ger inget säkert svar på om en 9 000 år gammal hund användes som draghund eller till något annat. Jag har varit i kontakt med flera arkeologer, som är kritiska till idén att hundarna från Zhukhov var draghund. Eller som en av dem uttryckte det: *"It depends on how much explanation a person desires. So, grain of salt, for Zhokhov."* (*"Det beror på hur mycket förklaring en person önskar. Så man får ta Zhokhov med en nyppa salt."*) (Mason, 2020 i mail).

Arbetena av Pitulko och Kasparov samt Sinding et al. ger alltså enligt min och några arkeologers mening inga klara besked om huruvida eller inte dessa gamla sibiriska hundar var slädhund, som de ju föreslår. Istället finns det som sagt avsevärt mycket säkrare belägg för att de äldsta fynden av slädhund är ca. 2 000 år gamla, även de från Sibirien (Losey et al. 2018).

Slädhundar nödvändiga för folk i Arktis? Sinding et al. ger fler hypotetiska argument för sin slädhundshypotes. De hänvisar till arbetet av Pitulko et al. 2017, där dessa föreslår att benrester av stora bytesdjur såsom isbjörn och vildren vid Zhokovlokalen indikerar behov av tung transport, och menar underförstått att det var hundar som drog slädarna. Fynd

av långväga stora byten behöver *inte nödvändigtvis* ha betytt att hundarna drog slädarna. Det finns exempel på att Paleoeskimåer gjorde långväga resor men utan hundar (Milne et al. 2012).

Vidare fann man obsidianverktyg vid fyndplatsen, som ligger 150 mil från denna bergarts ursprungsområde. Då drar man slutsatsen att även långdistansresor måste ha gjorts. Sådana kan mycket väl ha genomförts, men det behöver *inte nödvändigtvis* ha varit så, och om de gjordes *inte* nödvändigtvis ha gjorts med hund. Obsidianvertygen kan man ha anskaffat genom handel, vilket var ett vanligt sätt att få tag på långväga artiklar i Arktis.

De skriver vidare att det hade varit mycket fördelaktigt med slädhundar för dessa transporter, om inte nödvändiga. Det är ju naturligtvis riktigt, att det vore bra med slädhundar, men det innebär *inte nödvändigtvis* att dessa hundar var slädhundar eller att det ens är nödvändigt med slädhundar för sådana transporter över huvud taget. Det är inte ens nödvändigt att människan måste ha hund för att överleva i Arktis. Morey och Aaris-Sörensen (2002) visar att polareskimåer levde i 2 000 år **utan** hund!

Sinding et al. avslutar sin argumentering med: *"Putative sled remains and our genomic analyses of a 9 500-year-old dog from the Zhokhov site indicate that the traditions and key genomic variations that define modern sled dogs were established in the northeast Asian Arctic >9 500 years ago. Our results imply that the combination of these dogs with the innovation of sled dog technology facilitated human subsistence since the earliest Holocene in the Arctic."* *"Möjliga slädrester och vår genetiska analys från Zhokovlokalen indikerar att traditionen*

och viktig genetisk variation som finns inom moderna slädhundar, var etablerat i Nordostasien för mer än 9 500 år sedan. Våra resultat antyder att kombinationen av dessa hundar med uppfinningen av slädteknologi underlättade mänsklig tillvaro sedan äldsta Holocen i Arktis." Som vi har sett ovan, bygger deras slutsatser på svaga hypotetiska argument, och inte på fysiska fynd och måste bedömas där efter.

Skillnad mellan fysiska fakta och teoretiska resonemang och spekulationer

Vad Sinding et al. gör, är att de presenterar *teoretiska* resonemang. De har fått fram fakta ur fysiskt material, genom material, som de sedan tolkar, d.v.s. bygger en förklaringsmodell av. De stöder sina resonemang om förekomst av slädhundar på resonemang av Pitulko och Kasparov. Dessa bygger visserligen sina sin idé om slädhundar på befintligt fysiskt material, men kan dock inte tillfredsställande visa, att idén om att hundarna där drog slädarna är riktig.

Losey et al. 2018, däremot, bygger sitt antagande om 2 000-åriga slädhundar på *fysiska* bevis, d.v.s. på förekomst av hundar, slädar *och* kopplingsdetaljer för selar. De fann vid fyndplatsen Ust'-Polui inte mindre än 266 stycken vridkopplingar (Bild 4), av vilka en större mängd är identiska med moderna dragdetaljer för hund. Denna typ av evidens ger en avsevärt mycket säkrare tolkning av arkeologiska fynd än spekulationer av hypotetisk karaktär, exempelvis som i fallet Zhokhov.

Dock, om det nu skulle vara så att hundarna vid Zhokhov verkligen var slädhundar, är det anmärkningsvärt, att man inte funnit några belägg för draghundar i Sibirien i tidsspannet 9 000 – 2 000 år

tillbaka, en lucka på **mäktiga 7 000 år!** Det är ytterligare en anledning till att vara extra kritisk mot idén att man hade draghundar redan för 9 000 år sedan.

Referenser

- Ameen et al. 2019. Specialized sledge dogs accompanied Inuit dispersal across the North American Arctic. Proc. R. Soc. B 286: <http://dx.doi.org/10.1098/rspb.2019.1929>.
- Brown et al. 2015. Using multiple markers to elucidate the ancient, historical and modern relationships among North American Arctic dog breeds. Heredity (2015), 1–8.
- Leathlobhair et al. 2018. The evolutionary history of dogs in the Americas. Science 6 July 2018, Vol361 Issue 6397.
- Losey, R. J. et al. 2018. Dogs were domesticated in the Arctic: Culling practices and dog sledding at Ust'-Polui. Journal of Anthropological Archaeology 51:113-126.
- Losey, R. J. 2020. I mail.
- Mason, O. 2020. I mail.
- Milne, S. B. et al. 2012. Dorset Culture Land Use Strategies and the Case of Inland Southern Baffin Island. Canadian Journal of Archaeology/Journal Canadien d'Archéologie 36: 267–288.
- Morey och Aaris-Sörensen 2002. Paleoeskimo Dogs of the Eastern Arctic. Arctic Vol. 55, No. 1 (March 2002) P. 44–56.
- Pitulko och Kasparov 2017. Archaeological dogs from the Early Holocene Zhokhov site in the Eastern Siberian Arctic. Journal of Archaeological Science: Reports 13 (2017) 491–515.
- Sinding et al. 2020. Arctic-adapted dogs emerged at the Pleistocene–Holocene transition. Science 368, 1495–1499.

Gröna Bandet 2020

Ludwig Lundström Rova

Anna och Ludwigs vandring från Grövelsjön till Abisko med hundarna Freke och Munin, en berättelse i fyra delar. Del 1 handlar om förberedelserna som vi lagt mycket energi på, en stor del av vår vandring.

Del 1 – Från förberedelser till start

Efter att ha stött på några fjällfarare längs deras färd genom vår svenska fjällvärld hade vi fått upp ögonen för Gröna Bandet. Vi funderade ett tag, och vid nyårsafton 2019 bestämde vi oss för att ge oss i kast med den långa vandringen sommaren 2020. Det skulle passa som bäst i våra liv då.

Vi har bott i Abisko i tre år, sen flyttat ner till Skåne år 2017 tillsammans med vår första malamute, hanen Freke som blev en del av familjen under det sista

Starten vid Grövelsjön!

året i Abisko. När vi flyttade ner till Skåne fick Freke en kompis och vi en ny familjemedlem i form av tiken Munin, även hon en malamute. Dessa fyrfota kompanjoner har trampa många mil med oss på skogsstigar och längs fjälleder. Att ha dem med oss på vårt Gröna Band var en självklarhet.

När vi tagit beslutet att gå Bandet började planer snabbt smidas. Många frågetecken uppstod och svaren fanns sällan rakt under näsan. Var låg ens Grövelsjön? Hur långt kan vi gå på en dag egentligen? Vilken utrustning behöver vi ha med oss? Hur gör vi med hundarnas mat? Under de följande månaderna började vi finna svar på våra frågor, men det uppstod ständigt nya som höll oss sysselsatta in i det sista.

Förberedelserna med depålådorna tog mycket tankeverksamhet och tid.

Men så roligt och spännande. En stor del av förberedelserna. Hundarna var mycket nyfikna på vad vi gjorde, framförallt när deras hundmat portionsförpackades.

aSnabbt insåg vi att alla bandmedlemmar skulle behöva mycket träning inför den prövning som väntade. För oss handlade det om att ge hundarna goda förutsättningar för att klara vandringen och bära klövjevaskorna. Träningen intensifierades med tiden, försiktigt pressades gränserna och vila vävdes in mellan varven. Träningens främsta fokus låg på att bära tungt och gå långt. Detta gällde alla inblandade. Det blev många helger längs Skåneledens olika etapper i ur och skur. Träningen har också inneburit löpning, cykling och dragträning. Varje månad försökte vi ta distansrekord i

Torkning och packning!

antal kilometer vi avverkat. När Bandet började närma sig trappades träningen ner och vi lade mer fokus på vila och återhämtning så att vi skulle vara fullt laddade i tassar och fötter vid start.

Tidigt i planeringen tog vi beslutet att vi ville torka vår egen mat. Vi hittade en torkugn på blocket som vi köpte. Vi testade oss fram bland olika råvaror och recept. Det började så småningom växa fram riktiga måltider som vi testade under våra träningsturer. De främsta proteinkällorna vi landade i var nötfärs och kycklingfärs som stektes och sen torkades. Dessa kombinerades till middagar med en mängd olika egentorkade grönsaker och andra ingredienser. Till detta hade vi ris, matvete eller bulgur. Luncherna hölls enkla och bestod av torkad vitkål, russin och jordnötter som sen kryddas med ingefära och olja vid tillagning på fjället. Frukostarna bestod av en sorts müsliblandning av havregryn, olika fröer, nötter och torkad frukt. Hundarnas mat valdes ett år innan vandringen började för att försäkra oss om att det fungerade både för Freke och Munin. Maten portionsförpackades i hundbajspåsar för färgkodning huvudmål och mellanmål. Freke och Munin åt två huvudmål och två mellanmål varje dag. Utöver det fick de "energiknuttar" som extra tillskott på längre och tyngre dagar. Varje depålåda innehöll våtfoder för extra lyx på vilodagar.

Just efter att vi bestämt att vi ska gå Gröna Bandet köpte vi kartor och här började planeringen ta form. Vi räknade på hur många dagar vi kunde vara lediga och räknade sedan ut ett medelsnitt på hur många kilometer vi måste gå per dag.

Efter att ha studerat kartor till och från i ett år så hade vi en ungefärlig plan på hur vi ville att vår rutt skulle se ut. Vi behövde tänka på hur vi skulle ta oss över olika vattendrag under vandringen. Detta innefattade båtturer och större vad. Inför att vada med hund tänkte vi som så att om vi måste vada med vadarlinor så är det ett för svårt vad för att hundarna skulle komma över på ett säkert sätt. Detta påverkade vägvalen en hel del. När denna plan var klar kunde vi ta nästa steg i planeringen som innehöll mer logistik. Vilket datum tror vi att vi är framme vid en viss ort och hur många dagar tar det att gå dit? Finns det en mataffär där? Hur mycket mat behöver vi på vägen? Dessa funderingar var svåra eftersom vi vill varken ha med för lite eller för mycket mat, extra känsligt med hundmat eftersom vi gärna inte byter foder mitt i turen. Efter många timmars funderingar hade vi en plan på vart våra depålådor skulle skickas och vad de skulle innehålla. Sammanlagt landade vi på sju depålådor, från Grövelsjön till Treriksröset. På grund av Corona-viruset visste vi inte om vi kunde ta oss till Treriksröset enligt vår ruttplan eller inte så vi bestämde oss för att planera för att gå hela vägen till Treriksröset.

En del av förberedelserna var att säkerställa att hundarna fick komma in i Norge och Finland. Vi behövde ordna pass, vaccinationer och besök hos veterinär längs vägen för att kunna avmaska hundarna innan vi kom in i Norge. Det svåraste i dessa förberedelser var besök hos veterinär längs vägen. När är vi var? Var finns det veterinär längs vägen? Hur många dagar håller respektive avmaskning? Detta bekymmer löstes sig med hjälp av kartstudier, internet och

Första egentorkade middagen. Det var gott men grytan med rödbetorna tog sig inte vidare till vandringens meny.

Glada träningsturer på fjället!

Glada träningsturer på fjället!

telefonsamtal. Snart nog hade vi besök bokat i Hemavan 15e juli med en flexibel veterinär.

Under en vandring kan mycket hända, bland annat olyckor. För att vara en del av Fjällfararnas Vita- och Grönaband var

Kartorna som studerades många timmar fick oss att längta till vandringen ännu mer!

vi tvungna att ha med en nödsändare. Denna hyrde vi. För att kunna hjälpa oss själva hade vi ett gediget apotek med diverse sjukvårdsartiklar för både oss och hundarna så att vi kunde vara förberedda om olyckan var framme. Det innehöll allt från skavsårplåster, smärtlindrande tabletter, nagelsax och febertermometer. Myggmedel hade vi till både oss och hundarna för att kunna skydda oss från insekterna.

När vi väl var redo för att packa våra ryggsäckar hade vi ingen packlista. Vi packade med det vi brukar ha med oss, inte speciellt mycket men tillräckligt mycket för att klara oss. Alla träningsturer från det senaste året hade satt sig i ryggmärgen. Vårt tält var ett tremannatält som rymde både oss och hundarna samt hade en rymlig absid. Vi fokuserade på att ha med oss rediga saker men så få som möjligt för att minimera vikten utan att tumma på säkerheten. Utrustningsmässigt hade vi nästan allt sedan tidigare äventyr, vi köpte bara ett nytt frilutskök som landade mellan vårt absolut lättaste och vårt absolut pålitligaste (och tyngsta) trangiakök. Hundarna fick med sig ett liggunderlag att sova på i tältet, dels för att skydda tältgolvet och dels för att de skulle få lite högre sovkomfort och bättre återhämtningsmöjligheter.

Strax innan avfärd var huset upp och ner. Överbelamrat med mat, depålådor, hundmat, packning och listor. Vi längtade då till att få tillbaka vårt hem samtidigt som vi njöt av att vara mitt uppe i alla roliga förberedelser och förväntan inför vandringen. Hundarna var ständigt delaktiga och nyfikna på vad vi höll på med.

Tio dagar innan startdatum hände det som inte fick hända; Freke började halta. Vi var mitt uppe i att vila oss i form, besökte Annas föräldrar för en middag och hundarna låg ute i det svala gräset. Det blev dags för en liten kvällspromenad vilket Freke tyckte var extra roligt. Han gick från 0 till 100 och levde upp till draghundsryktet men med kalla och stela muskler. Morgonen därpå var han halt, mest troligt en sträckning. Vi blev oroliga och fundersamma om Freke skulle kunna gå med eller inte. Besök hos en veterinär bokades in för att ha gjort allt i vår makt för att kunna ha med Freke på turen. Freke blev ordinerad vila fram till start och vi fick med oss en rejäl laddning smärtlindring och antiinflammatoriska tabletter. Vi beslutade att ta all packning från Frekes klövjeväska till en början.

En geggig promenad precis efter beställning av nödsändaren.

oss hela vägen till Borlänge där vi sov under natten. Nästa dag kom vi ännu mer förväntansfulla till Grövelsjön. På plats vid Grövelsjöns Fjällstation packade vi i ordning ryggsäckarna, tog fram vandringsstavarna och spände fast klövjeväskorna på hundarna. Fyllda av förväntande lade vi händerna på den blå dörren på fjällstationen och startade vårt Gröna Band.

Avfärdsdagen från Skåne var en spänd dag. Tänk en sådan lång och fin vandring vi hade framför oss. Först i slutet av augusti beräknas vi vara tillbaka i vårt hus på den skånska slätten utanför Lund. Annas pappa Torbjörn stod för transport till Grövelsjön. Med färdkost från Annas mamma Katharina tog vi

Höstträffen

Emma Marklund

Den 17 oktober arrangerade övre norra som vanligt höstträffen i Boden. Det var ett riktigt trevligt arrangemang med många hundar och draghundsmänniskor. Stort tack till Helen som år efter år ställer upp och snitslar och fixar och ser till att alla vi andra får en så bra upplevelse som möjligt!

Kaj, från lägenhetshund i Malmö till slädhund i Norrland...

av Linda Lindquist

Kaj är en sprallig unghund i sina bästa tid, i skrivande stund 16 månader. När han kom kunde han gå fint i koppel, han åt 2-3 gånger om dagen, kunde sitta på kommando o.s.v., det kan han inte längre...

Av en slump såg jag inlägget på FB om en desperat kvinna som ville omplacera sin husky. Hon fick många elaka kommentarer från så kallade ”kunniga” människor. Jag tyckte synd om henne och skrev ett meddelande där jag frågade om varför hon ville omplacera och vad han hade för stamtavla. Hon skickade registreringsnummer och berättade att hon så gärna velat ha en husky men kommit till insikt

att hon inte hade kunskapen och tiden till den motionen han behövde, han hade också börjat bli aggressiv på de andra hundarna i rasthagen. Uppfödaren hade sagt att alla kan ha huskies, ”de blir vad man gör dom till”. Men inte Kaj, valpkurser m.m. var som slängd i sjön, han behövde få jobba. Stamtavlan var helt ok, kanske inte tillräckligt att hänga i julgranen, men helt ok. Hon skickade några

bilder, vilket var det dummaste hon kunde ha gjort. Det var nått med hans ögon som sa att jag måste ta honom. Jag berättade att vi kunde ta emot honom, men att han skulle hamna i kallaste Norrland och behöva bo ute, med andra hundar och bli omskolad till draghund. Jag berättade lite om oss själva och gav henne länken till Instagram. Efter en timme ringde hon upp. Hon ville att Kaj (Kaj hette något annat innan han flyttade hit) skulle komma upp hit till vilket pris som helst, hon ville att han skulle få göra det som han är framavlad till. 2 veckor senare var papperna skriven, Kaj fick ok-stämpel från veterinären och hans resa började mot hans nya liv.

En snäll vän till mig passerade Malmö på sin väg upp till EM i Åsarna, för att sedan åka hela vägen upp till Norråker för en veckas träning innan avfärd till Norge och tävlingar där. Är det nått vi är bra på i Sverige så är det att lösa och hjälpa varandra med transporter av div slädar, hundar, bilar och släp. Här löste sig det väldigt bra.

Kaj med ögonen kom äntligen till sitt nya hem, lagom tills sambon fick veta att ytterligare en hund skulle flytta in (jaja 3 hundar eller 10 hundar spelar väl ingen roll). De första dagarna i sitt nya hem fick han faktiskt spendera inomhus p.g.a. kylan. Sedan fick han flytta ut i kenneln. I början hade han svårt att läsa av de andra hundarna och var väldigt bufflig och ja valpig. Gårdens kung satte honom snart på plats och han började lära av resten av flocken hur man beter sig. Han hittade även sällskap av gårdens kung Winch som ja även är flockens clown... what more to say! Nu är dom två clowner..

väldigt snart visade Kaj att han har väldigt mycket energi, så det tog inte lång tid innan han fick på sig en sele och sattes in i spannet. Han förstod inte riktigt varför man var tvungen och springa efter eller bredvid en annan hund, när man kunde hoppa rakt ut i den meterdjupa pudersnön. Det här med att hålla reda på alla fyra benen när man springer är inte heller Kajs starka sida, så några vurpor har det blivit för honom.

Nu när hösträningen kommit igång på allvar så har han faktiskt växt, inte bara i kroppen utan även i huvudet. I stället för att mata i full galopp så har han hittat traven. Han har även börjat sänka ner huvudet, vinkla bak öronen och fokuserar på sitt jobb nu, i stället för att bita i varje buske eller grässtrå som vi passerar. Tillsammans i wheel har han hittat sin roll med ja ingen annan än den andra clownen Winch. Som tur är så jobbar de bra ihop och fokuserar på att dra framåt. Blir Kaj allt för ivrig och börjar fokusera på annat så är Winch snabbt där och rättar till. Benen börjar han också få rätt på, dock ej i rasthägnet, men där får de clowna på bäst de vill. I skrivande stund så har Kaj blivit en av de starkaste hundarna i teamet, något jag ett tag trodde aldrig skulle hända. Men ja det var nått

med de hans ögon och jag är fortfarande väldigt nyfiken på vart allt det här kommer att leda honom.

Kaj, lägenhetshunden från Malmö. Han kan inte längre gå fint i koppel, sitta på kommando eller sova inomhus. MEN han kan dra, dra i ett team med andra hundar. Leka och umgås med nio stycken andra, clowna loss totalt med Winch och han kan sova utomhus, i en koja fylld med spån och halm. Kaj har gått från att vara en stadshund till att vara på god väg att bli en riktigt bra draghund.

Jag är så glad att jag valde att hjälpa denna kvinna och hon är minst lika glad med alla uppdateringar hon får. Vi får se vad det här kommer att leda, han är fortfarande ung men en sak är säker, han lever sitt liv till fullo..

I väntan på maten.

Hur vi fick harmoni vid matning av hundflocken och mer tid till hundarna samt tystare hundar i hundgårdarna

Camilla Engvall Eklund

Som alltid vid matning av hundar är de ivriga och bor de dessutom i hundgård kanske de till och med härjar och skäller. Har man då som vi runt 20 hundar av rasen siberian husky, border collie och korthårig vörsteh kan detta bli ett jobbigt problem och vem önskar inte lugn och ro och mindre stressade hundar med harmoni vid matning? Vi kände behovet att få till detta för att slippa denna stress hos hundarna som vi också märkte av då de vid matning sprang runt och även gruffade med varandra.

Hur gjorde vi då? Jo väldigt enkelt med de fyra lätta stegen som innebär att man bygger en relation och lär sig hundens signaler och kan kommunicera med sin hund. Allt handlar om att låta hundarna få ett eget ansvar som de då får fokusera

sig på, de får en uppgift som gör de mer harmoniska och nöjda. Alla hundar vill ha uppgifter sen handlar det inte alltid om avancerade uppgifter. Som i vårt fall med matningen så började vi öppna en hundgårdsdörr i taget och lärde hundar-

Fördelning av maten.

na att de ansvarade själva för att stanna innanför tröskeln. I början under inlärning fick vi visa bestämt att hoppa ut inte var aktuellt. I början fick vi bredda ut oss så mycket vi kunde i dörröppningen, använda rösten och visa bestämt med händerna att det inte var tillåtet att hoppa ut. Gick förvånansvärt fort tills vi kunde öppna alla dörrar och dela ut maten utan att hundarna glömde bort sin uppgift och hoppade ut. Följdeffekten blev lugnare vid matning med mycket mindre stressnivå. En siberian husky kille som tidigare sprungit runt som en tok och varvat upp sig själv blev lugn när han fick stå på tröskeln och kika när vi gjorde iordning maten och sedan kom med den. Det var en sådan otrolig skillnad mot tidigare matning där man knappt hörde vad den andre sa och där hundarna som tidigare

gruffat genom staketet nu kunde stå på trösklarna bredvid varandra.

Utöver att låta hundarna fått ta eget ansvar att stanna inne i hundgårdarna fast dörren stod öppen lärde vi hundarna att sitta och vänta på varsågod innan de fick sin mat något som också resulterat i att inga skålar har tippats ur handen på oss och hundarna är lyckliga och skyndar sig att sätta sig för att få maten snabbare. Att lära hunden ett viktigt ord som sitt är ingen nackdel i många olika situationer. En av de är för mig väldigt viktig och bra att ha då jag kommer med 6-spannet och det blir trassel och inget ankarfäste för snöankaret. Jag kan då lugnt säga sitt och de sätter sig och jag kan lugnt trassla ut situationen och sedan köra vidare.

Snart dags.

Allt bygger på att vi byggt upp en positiv relation med hundarna från början och där de litar på oss och vi litar på de och där de har lärt sig att de har vinning av att lyssna på oss. Som i fallet med matningen så resulterade detta i att hundarna fick sin mat mycket snabbare och vi fick mer tid till att gosa och mysa med de i samband med matningen.

När nya individer såväl vuxna som valpar och unghundar kommer in i flocken börjar vi att givetvis bygga en bra relation men sedan får de lära sig att vänta på varsågod och därefter det viktiga ordet sitt. Slutligen öppnar vi dörren och lär dem att ta ansvar och stanna kvar i hundgården fast vi går runt med mat och matskålar.

Denna metod har även gett följdteffekten att hundarna blivit generellt lugnare i hundgårdsmiljön vilket kan vara skönt om man bor så att hundarnas skällande stör grannar. Med små enkla medel går det att få lugn och harmoni med utvilade hundar att hämta ur hundgården som då har sparat energin till drag. För är man draghundsförare antar vi att man också vill få ut så mycket som möjligt av hundens energi på draget.

Vi är Magnus och Camilla Eklund Engvall som är utbildade hunddressörer, hundinstruktörer och mentaltestdomare i BB-gruppens regi. Vi har mentaltestat flera siberian huskys och deras resultat går att se i ett spindeldiagram under mentaldatabasen på <http://www.4lättag.se>

Samojedhunden Rasnamnets tillkomst – Tidigare benämningar och begrepp –

Camilla Nyström

När man gör sina historiska efterforskningar blir det snabbt tydligt att rasen gått under många olika benämningar i den historiska litteraturen. Likaså blir det tydligt att ursprungshundarna till dagens samojedhund inte går att härleda till en liten isolerad grupp/folkslag. Utan hundar hämtades till västvärlden från olika delar av västra Sibirien varför både de samojediska, ojtjakiska, mansi, Vogulfolken med flera är intressanta i rasens historiska kartläggning, kanske även de Yakutiska folkens hundar kan vara intressanta. Nedan några exempel på under vilka benämningar rasen gått.

- **Husky** – var i olika epoker och i olika länder länge ett samlingsnamn för de nordliga hundtyperna från de arktiska områdena. I den äldre ryska litteraturen användes ordet husky lika flitigt som ordet Laika. I rysk litteratur kan vi läsa om ”Samoyede husky”.
- **Eskimåhund** – var i olika epoker och i olika länder länge ett samlingsnamn för de nordliga hundtyperna från de arktiska områdena.

- **Bjelkier** – vit hund vars avkomma blir vit! (benämning på samojediska hundar i Sibirien)
- **Voinaika** – led & riktningshund! (benämning på samojediska hundar i Sibirien)
- **Ostjakhund** – Förekommer flitigt i framförallt den nordiska kennelklubblitteraturen och övergår sedan med tiden till Samojed-/Ostjakhund och sedan slopas tillslut Ostjakhund och rasen benämns sedan uteslutande samojedhund. .
- **Laika** – I Ryssland och Sibirien var ordet laika ett samlingsnamn för alla olika förekommande spetshundar. Våra föregångare till samojedhunden benämnes ofta laika eller ibland till och med mer specifikt samojedlaika.
- **Self rider** – färdas ensam. Förekommer i ryska beskrivningar av de samojedeiska och ostyakiska folken.
- **Siberian sledgedog** – Samojedhunden gick ofta under detta namn i den tidiga engelska kennelklubblitteraturen.
- **Samoyed sledgedog** – Samojedhunden gick ofta under detta namn i den tidiga engelska kennelklubblitteraturen.
- **Lappland sledgedog** – också en beteckning för rasen som förekom i den tidiga litteraturen.
- **Foreign dogs** – i England kategoriserades rasen länge under denna grupp som avsåg ovanliga/exotiska hundtyper från främmande länder.
- **Sibirisk hund** – Förekom tidigt i nordisk kynologisk litteratur.
- **Nordisk spets** – Förekom tidigt i nordisk kynologisk litteratur.
- **Tundrahund** – Ett uttryck som förekommer i den ryska kynologiska litteraturen.
- **Polar huskies eller Polarhundar** – en benämning som förekom i den ryska litteraturen runt 1900.
- **Taimyr slädhund** – Benämning på de sibiriska inhemska hundarna från Nganasanfolket på taimyrhalvön, ett av de samojediska folken.

Tidigt i historien benämns samojedhunden och till honom närsläktade rasvarianter från Arktis, Sibirien och Skandinavien med gemensamma samlingsnamn och begrepp. Några av dessa samlingsnamn som förekommer i den historiska litteraturen är bla: Eskimåhundar, husky's, laika, sibirisk hund, nordisk spets, nordlig spets, polar spets, arktisk spets, samojed husky (ryssarna och neetsernas benämning, bekräftas genom RT-dokumentären ”invincible nenets people of russia's far north”) med flera. Begreppen användes inte förr i tiden så som vi idag är vana att härleda dem. I nutida tal menar vi med eskimåhund ofta grönländshundar, med begreppet husky menar vi idag ofta raserna sibirian husky och alaskan husky och med begreppet laika menar vi idag ofta de olika nu mera registrerade spetsarna med ordet laika i sina rasnamn. Men förr användes dessa begrepp tidigt i historien mer som samlingsnamn för hundar av spetshundstyp från norra delen av halvklotet, även samojedhunden föll in under dessa begrepp och benämningar.

Ett av samojedhundens ursprungliga rasnamn när den levde hos polarfolken i Sibirien sägs var bjelkier (vit hund vars avkomma blir vit), men när samojedhunden introducerades till västvärlden uppkallades den efter ett av de folkgrupper som allmänt ansågs var deras ursprungliga ägare/uppförare, de samojediska folkgrupperna. Namnet samojed var ett samlingsnamn för ett flertal olika folkgrupper (undergrupper) som levde på den Sibiriska tundran, längs flodsystemen och ishavs-kusten. Intressant angående ordet bjelkier är att det anges i nästan all litte-

ratur kring rasen sedan den kom att etableras i västvärlden men ingenstans har jag kunnat finna en källhänvisning till denna. Dock är ordet bBjelkier idag så vedertaget och sammanknippt med rasen samojedhund att vi får hoppas att det finns en pålitlig källa som kan bekräfta detta, kanske i någon litteratur som jag missat.

I tidiga reseskildringar omnämns dessa samojediska/ostjakiska hundar av bland annat ryssar också som VOINAIKA, vilket skall betyda: draghund, led och riktningshund, bärhund, jakthund, vakthund.

”SELF RIDER” - ATT FÄRDAS ENSAM

2019 hittade jag en intressant sida på internet med ryskt ursprung och som marknadsför färder genom vissa delar av sibirien och att där få åka med inhemska slädhundar. På sidan beskriver man samojedhunden som den allra sötaste slädhunden och benämner den som Samoyed laika. I den historiska beskrivningen av rasen finner jag något nytt som inte återgivits tidigare i den västerländska litteraturen. Ytterligare en betydelse av ordet samojed. Man skriver följande:

” They are named so after the Nenets people who were also called Samoyeds by the Russians. The word means ‘selfeaters’ in Russian but there is the second meaning: ‘self riders’. When the Russians saw the sledging Nenets at a distance, they couldn’t see their white dogs in the snow so they thought that the Nenets were moving on their own.”

Denna betydelse av ordet är intressant utifrån frågan om rasens vara eller inte

vara som slädhund. Åter igen ett bevis på hur hundarna redan i sibirien ur ett historiskt perspektiv användes som dragare framför släde.

Källa: <http://askural.com/2013/03/dog-sledging-in-the-urals/>

SAMOJEDISKA HUNDAR PÅ ZOO I NYA ZEELAND

Även denna lista nedan visar på olika förekomster av benämningar som rasen kategoriserats in under.

Listan nedan är ett utdrag ur listan över de djur som hölls av the Zoological Gardens Moore Park:

- 31st December 1904 - 1 Canis familiaris - Esquimax Dog “ (an early name for Samoyedes)
- “31st December 1905 - 1 Canis familiaris - Sayomede Dog “ (note spelling?)
- “31st December 1906 - 1 Canis familiaris - Samogede Dog” (change of spelling??)
- “31st December 1907 - 2 Canis familiaris - Samogede Dogs”
- 31st December 1908 - No longer any Samoyeds listed and also no record of the disposal of the previous year’s 2 dogs listed.

PRINCE ANDREW SHIRINSKY-SHIHMATOFF 1896

1896 påbörjade A. Shirinsky på anmodan av Grand Duke Nicolai Nicolai ett arbete med att kartlägga och katalogisera alla förekommande varianter av sibiriska, nordliga förekommande hundtyper och deras lokaliseringar funna i det Ryska imperiet norr om latitud 60 °. Resultat blev det första seriösa arbetet som avhandlade hundarna från norr. Prince

Andrew var väl kvalificerad för företaget då han hade samlat in information under hans täta resor, först i björnjaktssyfte men sedan också resor för den speciella studien.

Inom sina diskussioner kring ryska slädhundar klassificerade Prins Andrew de förekommande hundtyperna i två distinkta grupper. Den andra av dessa två grupper visade sig ha mindre skallar med något mindre stop, ögonen visade sig vara något mindre sneda än i den andra gruppen, pälsen lite tjockare, längre och mjukare. Inom denna andra grupp fann Prins Andrew tre distinkta grupper:

- Lappland Laika.
- Samoiede Laika.
- Yakoot Laika.

ERNST KILBURN SCOTT SATTE DET SLUTLIGA NAMNET PÅ RASEN SAMOJEDHUND I VÄSTVÄRLDEN

Den engelske pionjären inom rasen E. Kilburn Scott gav den ras vi idag känner som samojedhund namnet Samoyede och benämns på svenska som samojedhund. Rasen blev uppkallad efter det folkslag i Sibirien, som Killburn Scott av en händelase träffade under sin resa till Archangelsk.

I både England och Amerika skevs rasens namn som Samoyede. Det slutliga ”E” slopades av Engelmännerna 1923, och av Amerikanska kennelklubben 1947. Den förenklade stavningen används idag både vid benämningen av folkslaget och hundrasen.

Ordet Samoyed är litterärt översatt som ”Living off themselves”. Vissa människor har tolkat detta som kanibalism, men andra menar att det snara skall tolkas som självförsörjande – ett folkslag med

skiftande försörjningssätt från bofasta, halvnomader till nomadiskt folkslag som levde av landet genom jakt, fiske och/eller att flytta runt och följa renarna på deras vandringar.

1984 uttalade Mrs. Ivey Kilburn Morris, dotter till E. Kilburn Scott följande:

”Jag blir ledsen av att se att uttalandet av rasens namn har blivit inkorrekt. Det uttalas nu mer som SAM-OY-ED istället för SAM-YED. Rasen är döpt efter rasen på det folkslag med samma namn. Mr Kilburn-Scott och de andra artiska utforskarna var överens om uttalet av rasens namn. Det uttalades korrekt för åtminstone 50 år sedan. Det är svårt att förstå varför det har förändrats på detta fula sätt. Det är inget ljud som uttalas likt ”OY” i något annat språk än engelskan.”

I Sverige kallades samojedhunden tidigt för vit spets eller nordisk vit spets, men tidigt benämndes samojedhunden också

Den stora jägaren, naturforskaren och kynologen Andrei A. Shirinsky-Shikhmatov (1862-1927).

såväl i Sverige som i Norge som ostjakhund, dessutom gör historien gällande att den på tidigt 1900-tal också ofta förväxlades med den då förekommande vita lapphunden. När man senare tog tag i detta problem och gjorde en uppdelning mellan dessa vita spetsar så uppkallades den stora vita spetsen från Sibirien för samojed. Också brukar den i Sverige kallas för samojedhund eller samojedspets.

Idag har inte samojedhunden längre namnet gemensamt varken med sina förfäder eller med de hundar som idag finns kvar i Sibirien och där fungerar som jakthundar, draghundar och renvallare. I Ryssland kallas alla dessa olika spetshundar för "laika" med olika tilläggsord beroende på vilken typ av laika man har att göra med. Inte heller folken i Sibirien benämns längre som samojedfolk utan varje folkgrupp går nu under sina rättmätiga namn så som exempelvis nenetser, enetser, nganasaner, selkuper, ostjaker, med flera. Idag används alltså inte något samlingsnamn för dessa olika folkgrupper med så skiftande levnadssätt och försörjningssätt.

TERMEN SAMOJED

Termen Samojed kan relatera till:

1. En samojedisktalande person i nordvästra Sibirien.
2. Olika samojediska folkgrupper från nordvästra Sibirien.
3. Det uraliska språket som talas av samojediska folkslag i nordvästra Sibirien.
4. Sibirisk ras av en vit eller kreamfärgad och bisquitfärgad hund ur spetshundgruppen.
5. Dagens domesticerade renrasiga samojedhund som stammar efter hundar från de inhemska Sibiriska spetsarna.

Från 1000-talet fram till 1930-talet in-kategoriserades ett flertal av de sibiriska urfolken in under namnet samojeder, på ryska refererade man ofta till dessa folk som Samoyade eller Samoyedy, först efter revolutionen 1917 återfick de sibiriska folken sina riktiga namn.

Finska litteratursällskapetets förlag utgav år 1859 tidskriften: SUOMI, tidskrift i fosterländska ämnen, nittonde årgången. I denna tidskrift kan man läsa följande om begreppet Samojed, relaterat till folken i Sibirien:

"Det mycket omtvistade ordet Samojed later lätt och naturligt härleda sig ur Same och jedne, säsom Lapparne benämna sig*). Benämningen blef nemligen af Ryssarne öfverförd på Samojederne, da Lapparne utrymde landet«**)"

*) Nainnel Samojed förekommer i Ryska annaler omtaladt för första gången år 1096.

Ur Svenska folkets historia från äldsta till närvarande tid 1836 kan man läsa följande om termen Samojed:

"Likaså hafva genom Ryssarne till oss kommit namnen Samojed, Kamtschadal, Jakut, benämningar på folk, som efter sitt eget inhemska namn kalla sig -, Objondir, Jtelmen, Söcha."

TERMEN SAMOJEDHUND I DEN TIDIGA LITTERATUREN

I gamla reseskildringar från Sibirien och även i äldre rysk kynologisk litteratur beskriver man olika förekommande hundtyper i Sibirien på olika sätt beroende på vem författaren är. Något som verkar tydligt i den äldre ryska litteraturen runt sekelskiftet 1800-1900-talet då

man kartlade de förekommande sibiriska hundtyperna verkar man ha valt att kalla den lilla renvallande varianten som förekom hos vissa samojediska folkslag för samojedhund och liknar den med den lappländska hunden. I vissa fall har man angivit att det fanns två varianter av den samojediska hunden, den mindre och mer långhåriga likväl som den större arbetshunden. I viss litteratur verkar man också ha valt att benämna den större varianten för ostjakhund. Detta gör det svårt att på ett riktigt sätt kunna urskilja vilken hundtyp och vilken beskrivning av denna i de tidiga ryska kynologiska skrifterna likväl som Engelska och Nordiska skrifterna vi bör förlita oss till i förhållande till dagens västerländska samojedhunds ursprung. Bara för att man i den tidiga litteraturen benämnde en hundtyp för samojedhund betyder inte detta automatiskt att den beskrivning som där görs av hundtypen går att likställa med ursprunget för våra dagars ras då de samojediska folken höll olika hundtyper för olika användningsområden vilka också beskrevs och benämndes på en mängd olika sätt i den tidiga skrivna litteraturen beroende på vilken hundtyp författaren hade stött på under sin resa och vilket folkslag denne förknippade den beskrivna hundtypen med. Detta är en av orsakerna till svårigheten att fastställa vilken hundtyp som ligger bakom ursprunget till våra dagars ras.

Även den tidiga svenska litteraturen ställer till det för oss och berättar inledningsvis om en större och en mindre variant av samojedhund utifrån reseskildringar av dem som rest genom Sibirien och sett hundarna där. I den Svenska litteraturen pratar man också om en tredje variant, ostjakhunden. Dock verkar man relativt tidigt i den svenska litteraturen och kynologin ha slagit samman samojedhunden och ostjakhunden och benämner

rasen kort och gott som samojedhund. Termen ostjakhund är vid denna tid och även framgent försvunnen ur litteraturen. Likaså gäller också den norska litteraturen där hundarna relativt långt in på 1900-talet benämndes/beskrevs som samojedhund, ostjakhund, samojed-/ostjakhund, samojedhund (ostjakhund) och så vidare om vart annat. Även i Norge förlikade man sig med att slutligen kalla rasen samojedhund.

Även detta är intressant i ett bevarande perspektiv av rasen då det gör gäland att vi i ett historiskt perspektiv inte enkelriktat kan förlita oss till termen/benämningen samojedhund när vi vill utreda dessa hundars ursprung och hur rasen skall förvaltas.

När man påbörjar sina studier kring rasen bör man vara medveten om den vida variationen vad gäller benämningar av rasen inom den äldre kynologiska litteraturen. Likaså bör man vara bekant med ordet laika som i ryssland används för alla förekommande spetshundsraser likväl som för ordet husky som historiskt på sina håll användes om alla förekommande spetshundar som i arktiska regioner jagade och drog slädar. Även samojediska och ostjakiska hundar kan på många håll i historien benämnas som husky hundar. Och i viss litteratur har man valt att benämna alla förekommande spetsar från polartrakterna som olika former av eskimåhundar, vilket också samojediska och ostjakiska hundar kan ha benämnts som.

ÄR SAMOJEDHUNDEN AV SAMOJEDISKT OCH/ELLER OSTJAKISKT URSPRUNG?

Under mina studier kring samojedhunden har jag bla regelbundet besökt SKK's bibliotek under ett flertal år i syfte att leta

fram alla former av notiser och skrifter kring rasen i den litteratur som där finns tillgänglig. Jag har bland annat gått igenom både SKK's och NKK's tidsskrifter från första numret och framåt. I dessa tidsskrifter har jag funnit en hel del intressanta skrifter kring rasen. Intressant är exempelvis artikeln i NKK's tidsskrift där man diskuterar rasens namn och om det är en ostjakhund eller en samojedhund.

EN SAMMANFATTNING KRING RASENS NAMN KONTRA DESS URSPRUNG/HÄRSTAMNING.....

Att rasen idag benämns samojedhund kan lätt vilseleda människor att tro att dessa hundar uteslutande är framavlade av de samojediska folken. Men mycket i historien tyder på att både samojediska och ostjakiska folkslags hundar ligger bakom etableringen av rasen. Kanske även andra närsläktade folkslag i samma regioners hundar. Vi vet att det hölls större marknader dit olika folkgrupper tog sig för att handla med varandra. Till dessa marknader hade de även sina hundar med sig vilket tyder på att de kan ha utbytt hundar med varandra också, kanske i vart fall för den genetiska variationens skull då dessa urfolk levde geografiskt relativt isolerat i övrigt.

I den Nordiska kynologin förekom benämningarna:

- Samojedhund ömsom Ostjakhund.
- Samojedhund/Ostjakhund.
- Ostjakhund (Samojedhund).
- Samojedhund (Ostjakhund).

Om vartannat förekom dessa benämningar i den Nordiska stambokföring. I Norge ända framåt mitten av 1900-talet. Likaså förekom benämningarna i den svenska litteraturen, men här övergick

man dock något tidigare till att benämna dem mer enhetligt som samojedhund, kanske inspirerade av den engelska benämningen för rasen.

Inom den tidiga svenska litteraturen återfinns också följande benämningar och stavningar kring rasen:

- Sibirisk spets.
- Laika.
- Samojede hunde.
- m.m.

Här kan vi dra slutsatsen att de olika varianter av sibiriska spetsar som man tidigt inom den nordiska kynologin skilde på med olika benämningar senare kom att slås samman under namnet samojedhund.

I den engelska litteraturen kan man läsa om hur Mr. Kilburn Scott döpte rasen efter det folkslag som fött upp dem. Detta verkar dock vara en historia man har romantiserat en del. Visst var han i Sibirien och besökte någon av de samojediska folkslagen i Archangelsområdet och likaså så tog han en hund med sig därifrån. Här menar jag att han döpte rasen efter det folkslag som han av en händelse mött i Sibirien men inte efter det folkslag som majoriteten av ursprungshundarna kommer ifrån. Majoriteten av ursprungshundarna, expeditionshundarna, likväl som även några av de direkt importerade hundarna kom från ett område långt mer öster ut och från folkslag som Mr. Kilburn Scott aldrig träffade. Så påståendet att han skall ha döpt rasen efter det folkslag som fött upp dem är en sanning med modifikation. Den samojediska folkgrupp som Mr. Kilburn Scott mött beskriver han som ett renskötande folk med främst renvallande hundar. Detta är troligtvis en av orsakerna till iden om den renvallande samojedhunden som spridits

vida runt i världen. Det intressanta i detta är att de folkgrupper som majoriteten av ursprungshundarna kom ifrån troligtvis till större del var från de folkgrupper som livnärde sig i stor utsträckning av jakt och fiske. Det geografiska området som ursprungshundarna stammar ifrån bebos inte uteslutande av samojediska folkgrupper utan också av ostjakiska folkgrupper. Detta är ytterligare en intressant aspekt i rasnamnet då det troligtvis var både samojediska och ostjakiska hundar som ligger bakom etableringen av rasen. Rasen skulle ju i och för sig lika gärna kunna ha benämnts ostjakhund som samojedhund.

I etableringen av det idag brukade västerländska rasnamnet hade nog troligtvis engelsmännen stort inflytande. Med detta vill jag mena att påståendet ”att rasen fått sitt namn efter det folkslag som fött

upp dem” inte är riktigt hela sanningen. Utan sanningen är den att rasen fått sitt namn efter den typ av folkslag som Mr. Killburn Scott av en händelse stötte på under sin vistelse i Sibirien.

Detta är förmodligen också en av anledningarna till att så många människor än idag vill hävda att samojedhundens sibiriska urfäder främst var renvallare istället för draghundar tack vare att de folk Kilburn Scott träffade var renskötande folk och det var det levnadssättet han beskrev när han kom hem till England med sin import Sabarka. Vad folk ofta glömmer bort är att Kilburn Scott aldrig träffade de folkslag som majoriteten av ursprungsimporterna kom från och heller aldrig fick ta del av deras jakt och fiske kultur med hundar som dragare.

Mor och dotter i led
Fugitives Mythra och
Emzyhuskys Hälla.
[Foto Malin Granqvist]

Kanerneq

Winter is coming!

av Karin Olsson

De första snöflingorna har dalat ner och snabbt smält undan..i alla fall här i kusttrakterna i södra Norrland, strax norr om Sundsvall. Om man åker 7 mil inåt landet, till Djupröra, ligger temperaturen tillräckligt mycket lägre för att hålla de första snöflingorna på plats och bilda en fin vintrig miljö. Så pass vintrigt att man börjar drömma om fina slädturer, både nordiskt och nome. Här finns oändliga skogsvägar när det är bar-mark och en uppsjö till möjligen skoterleder när snön lagt sig på riktigt. Helt enkelt ett paradiset!

Vad behöver man mer än snö och frusna sjöisar för att detta ska bli verklighet? Inte mycket mer egentligen än utrustning och dragvilliga hundar. Men visst är det underbart härligt att kunna köra på fina leder uppdragna av en tålmodig människa på en skoter med bra sladd efter på släp. Många timmar i skogen på skotern ger ett fint spår, och ju mer timmar man lagt på förarbetet innan snön lägger sig gör att fler möjligen körvägar finns.

Att ha tillgång till spårsladd är få förunnat men har man en sådan tur som vi har så bygger han den där efter konstens alla regler, och ur skrot uppstår fantastiska arbetsredskap! Sedan krävs det många timmar till att reka spår så skoter och sladd tar sig fram utan större problem. Helgen som gick var vi ute en hel dag för att bara hitta vägar och börja röja dessa. Sly kapades och band sattes upp så vägarna skulle synas, men det kommer

Kvällen innan, Kanerneq och hans Henke.

Henke i högsta hugg.

Tussaq vill också kolla bäverdamm.

Vackra trädlavar.

Tussaqa vill gärna ha lite soppa och macka.

att krävas många fler dagars arbete med motorsågen på sträckan för att få undan stormfällda träd.

Något att tänka på när man åker på tävlingar och meriteringar... Det ligger MYCKET frivillig tid på att göra detta

Vätskepaus.

möjligt överhuvudtaget!! Vädret är dessutom väldigt nyckfullt och oberäkneligt vilket kan innebära omdragningar av spår i sista minuten. Så vi alla som har förmånen att köra på ett spår överhuvudtaget har allt att tacka för till de tappra fåtaliga som orkar kämpa med spåren!

Vi ska vara rädd om dem och aldrig, aldrig klaga på dåliga spår för då kan man försöka göra dem själv om man tror man skulle kunna göra det bättre...

Good mushing i vinter till er alla, kör hårt!

Polarhundsprov & meritering ger bättre djurvälfärd

Camilla Nyström

Något som är intressant och väldigt positivt är när vi tittar på vad som hänt med gemene mans hundhållning sedan polarhundsproven infördes kan vi se många fördelar ur ett djuretiskt och djurvälfärdshänseende.

Vad är det då som hänt? Jo vi har fått fler ägare som kommer ut och kör med sina hundar på det ena eller andra sättet. Kickbike, MTB/cykel, vagn, ATV, släde, skidor eller pulka, ja det spelar egentligen ingen roll då alla varianter leder till att våra hundar får komma ut och röra på sig.

Det moderna samhällets största problem när det gäller djurvälfärden för våra tamhundar är att majoriteten av hundar i vårt samhälle idag får alldeles för lite utlopp för sitt rörelsebehov. I och med polarhundsprovets kravnivå kräver att man i vart fall tränar sina hundar relativt regelbundet för att komma upp i meriterande tid så bidrar

En nöjd och belåten hund som erbjudits möjlighet att få utlopp för sitt rörelsebehov, fått ur sig en massa energi och tömt kroppen blir harmonisk, mår bra fysiskt och psykiskt och sover gott på kvällen.

det till att folk motionerar sina hundar regelbundet i betydligt högre utsträckning än förr.

Även om långt ifrån alla människor som motionerar sina hundar i sele kommer till start så har våra hundar välfärdsmissigt vunnit så mycket bara på att de får ett ökat välmående och större utlopp för sitt rörelsebehov. Uppfödare som hållit på i många år och tidigare inte kört sina hundar men nu mer i vart fall kommit igång med att köra dem i selen några dagar i veckan för motionen säger att deras hundar idag definitivt har ett bättre liv och välmående än de hundar de hade förr innan de började motionera sina hundar i selen. Alla dessa upp-

födare kanske i dag ännu inte meriterar sina hundar men polarhundsproven har inspirerat och lockat dem till att ge sina hundar ett rikare liv. Detta tycker jag är en av de största vinsterna vi fått genom införandet av våra polarhundsprov.

Om vi skall upprätthålla dessa vinster för våra hundar och deras mående och välfärd skall vi vara rädda om de prov vi har och se till att kraven alltid ligger på en sådan nivå att ägarna till hundarna lockas ut och köra sina hundar regelbundet över tid. Skapar vi lägre krav i våra provverksamhet som gör att folk inte behöver träna regelbundet för att klara proven, kommer hundarna förlora på det i

Glädjen innan de är dags att springa är stor bland hundarna. Alla som erbjuder sina hundar träning i selen på något sätt vet att det finns inte särskilt mycket annat som kan få dem så lyckliga. Leendet på tiken längst till vänster går inte att ta miste på.

välfärd och fysiskt och psykiskt mående. En av förutsättningarna för denna förändring inom hundhållningen är nog också att våra polarhundsprov är kopplade till utställningsverksamheten. Utan denna koppling hade betydligt färre hundar erbjudits fysisk aktivitet och motion i den grad de gör idag.

Idag pratar vi inom hundvärlden om berikning. Ett ämne jag varmt vill rekommendera er alla att läsa in er i om ni inte

redan gjort det. Inom berikningen talar man om hundens medfödda behov och instinkter. Det handlar om behov hunden har och måste erbjudas möjlighet till att få utlopp för regelbundet. Rörelsebehovet och rörelseberikning är en stor del av den så viktiga berikningen för tamhund som ökar hundens välfärd i samhället.

Samojedhund

SPHK - SVENSKA

POLARHUNDKLUBBEN

<http://samojed.sphk.se>
Rasklubbens PG 238354-5

Ordförande

Camilla Nyström, 073-651 18 18
Rosenlundsvägen 10, 746 93 Bålsta
ordforande.sam@sphk.se

Vice ordförande

Elisa Perkiö, 070-788 05 03
Stolpetorpsvägen 180, 691 54 Karlskoga
elisa_perkiö@hotmail.com

Sekreterare

Monika Berglöf, 073-612 47 29
Färmsnäs 84, 785 43 Mockfjärd
sekreterare.sam@sphk.se

Kassör

Helen Werner, 070-412 06 83
Vretbostigen 6, 635 09 Eskilstuna
helene.wrn@gmail.com

Ledamöter

Vakant

Anneli Jönsson, 073-083 22 16
Kollegievägen 147, 234 73 Lund
Kennel@deejasome.se

Vakant

Suppleanter

Vakant

Valberedning

Sammankallande
Michael Berglöf, 070-727 37 71
qola@msn.com

Helene Larsson, 070-377 44 56
helene@plogens.se

Eva Olsson, 070-536 80 17
eva@lejonbols.info

Hej

Då vat det dags för en polarhunden igen. Tänkte hålla mig lite kort denna gång. Men vi kan informera om att RAS är inskickat till SKK för granskning. Meriteringsreglerna inför nästa låsningsperiod är på väg att bli klara, en central arbetsgrupp kommer hålla ett summerande möte i början på november. Vi har också jobbat flitigt med förberedelserna inför domarkonferensen. Domarkompndiet är på god väg och domare som skall hjälpa oss att presentera rasen är bokad och kontrakterad. Vill även göra er uppmärksammade på att vår rasstandard har fått en översyn av SKK vad gäller struktur och översättning.

Samojedernas vintervecka planeras för att genomföras men vi vill redan nu förvarna att det kan komma att bli förändringar i programmet och veckans genomförande beroende på hur situationen med coronan utvecklas. Håll utkik på hemsidan för uppdateringar. I förra numret finner ni inbjudan till respektive tävling i samband med vinterveckan och i detta nummer kommer en påminnelse om programmet för veckan samt inbjuda till årsmöte.

INBJUDAN ÅRSMÖTE 2021

Datum: 15 februari.

Tid: 15:30.

Plats: Rådhusets samlingslokal i Furudal.

Motioner skall vara sekreteraren tillhanda senast 4 veckor innan årsmötet

Monika Berglöf

Adress: Färmsnäs 84

78543 Mockfjärd

Tel: 073-6124729

E-post: sekreterare.sam@sphk.se

INBJUDAN TILL

Samojedernas vintersamling 2021

Vid Ore camping i Furudal

<http://sphk.se/samojed/>

<http://www.sphksamojedfurudal.n.nu>

Världens största vintersamling för samojedhundar

och deras ägare. Nordiska mästerskapen i drag för samojedhund, dragprov, utställning, middag, m.m.

Vi hoppas på en snörik vinter i en trevlig samvaro bland fyrbenta och tvåbenta vänner.

2021-02-11 till 2021-02-18

VARMT VÄLKOMNA!

PRELIMINÄRT PROGRAM SAMOJEDERAS VINTERVECKA 2021

OBS - Eventuellt kan mindre justeringar komma att göras.
Genom anmälan till någon av aktiviteterna under veckan är du medveten om att du kan komma att tilldelas en arbetsuppgift under arrangemangsveckan.

Barnrace kommer anordnas under veckan, dag och tid meddelas senare.

Torsdagen 11 februari 2021

15:30 Ringträning
18:00 Grillning i grillstugan för de som vill. Alla tar med sin egen mat.

Fredagen 12 februari 2021

08:00 – 08:30 Sekretariatet öppet för vaccinationskontroll inför utställningen
09:00 Utställning.

Barn med hund hålls innan finalerna, dvs när bedömningen är klar
Finalerna börjar så snart bedömningen är klar.

16:30 – 17:00 Sekretariatet öppet för vaccinationskontroll inför dragtävlingarna.

Alla meriteringslappar till både DP10, DP20 och DP60 ska lämnas in
DATASKRIVNA, och i 2 exemplar per start.

Utan korrekt inlämnad meriteringsblankett får man inte starta.

18:30 OBS! Obligatoriskt förarmöte med utdelning av startnummer och bängenomgång för DP10 och DP20.

Lördagen den 13 februari 2021

10:00 DP20. Dragtävlingens första start, direkt efter startar DP10.

Söndagen den 14 februari 2021

10:00 DP20. Dragtävlingens första start och direkt efter startar DP10.
18:00 Bankett/gemensam middag & Prisutdelning (DP20 + åretshundar + championat), Rådhusets samlingslokal.

Måndagen den 15 februari 2021

09:00 Skidteknikkurs med Lennart Andersson
13:00 – 14:30 Uppfödarmöte i rådhusets samlingslokal.
15.30 Årsmöte i rådhusets samlingslokal.
19.00 OBS! obligatoriskt förarmöte med utdelning av startnummer och bängenomgång för DP60.

Tisdag den 16 februari 2021

10:00 Dragprov 60, Furudal.

Onsdagen den 17 februari 2021

10:00 Dragprov 60, Furudal.
Ca. 16:00 Prisutdelning DP60 vid receptionen.

Hej alla medlemmar,

Jag sitter i Orsa Grönklitt och skriver dessa radlar och har redan träffat de första medlemmar som kom igår kväll och nu på förmiddagen börjar flera rulla in på området. Årets Rasspecial har det största antal anmälda hundar jag minns klubben någonsin haft, 102 anmälda!. Jag ser fram till en rolig och trevlig helg, dock under ett litet annat upplägg än tidigare år pga Covid-19-pandemin, som tyvärr fortfarande begränsar klubbens verksamhet, men SÅ roligt att denna helg blir av.

Det nästa event som styrelsen jobbar med att planera är Vinterträffen vecka 6, 2021. Klubbens vinterträff har genom åren gått på lite olika ställen, men oavsett vart vi är eller har varit så har det alltid funnits saker som medlemmarna har haft synpunkten på och i ett försök på att förbättra några saker, så är tanken att Vinterträffen 2021 ska gå av stapeln i Norråker vecka 6. Det är styrelsens mål att kunna erbjuda DP60 och DP10 på Vinterträffen. Tyvärr är inte alla detaljer klart innan deadlinen för Polarhunden, men när du läser detta finns mer information på klubbens hemsida och även som ett event på FB. Rasklubben kommer att ha sitt årsmöte i samband med Vinterträffen. Jag har meddelat valberedningen att jag inte ställer upp för omval och jag hoppas valberedningen har ett förslag klart på en ny styrelse med "fräscha och nytänkande medlemmar".

Jag har länge velat skriva ett inlägg om aveln på vår underbara ras, då jag känner en oerhört stor oro för vart den är på väg. Jag har börjat en större sammanställning av de senaste 10 årens avel, men jag hinner aldrig att få klart projektet eftersom den tid jag har att lägga på klubbarbetet går till andra (enligt min uppfattning) fel saker, som styrelsen antligen inte ska jobba med, men som medlemmarna förväntar sig av klubben, t.ex. diverse träffen och aktiviteter. Jag måste bara flika in att jag tycker våra träffen och aktiviteter är bra och trevliga, men det skulle finnas en sektion inom klubben som jobbar med aktiviteter, så styrelsen kan lägga tid på det viktigaste i en rasklubb, avelsarbetet.

www.malamuteklubben.se

Ordförande

Karina Andreassen, 070-609 33 26
Syrenstorpsvägen 20, 83732 Järpen
ordforande.am@sphk.se

Vice ordförande

Jimmie Ekholm, 070-609 53 54
Tornbergavägen 19C, 13754 Tungelsta
viceordforande.am@sphk.se

Sekreterare

Therese Zetterlund Iwefors, 073- 546 68 31
Häljum 122, 86294 Njurunda
sekreterare.am@sphk.se

Kassör

Lisa Lithammer, 070-283 37 24
Solhemsgatan 7B, 723 34 Västerås
kassor.am@sphk.se

Ledamot

Marie Lemmert, 070-320 26 56
Överbergvägen 29, 824 40 Hudiksvall
ledamot.am@sphk.se

Suppleanter

Klara Majlinder, 070-384 65 61
Fuluälvsvägen 172, 780 69 Sörsjön

Ida Pettersson, 070-234 14 54
Nederhyttan 139, 71198 Ramsberg

Utan att vara klar med sammanställningen finns det dock redan några inte så lyckliga trender, bl.a. ett ökat antal tjuvparningar, en ökning av C-höfter på avelsdjuren, brott mot hälsoprogram (föräldradsjuren är inte höftledsröntgade vid parningstillfället), brott mot SKK's och Jordbruksverkets regler (för unga tikar går i avel) och nästan intill total ignorans av rasklubbens avelsrekommendationer (trots att vi för två år sen klubbade igenom en ändring gällande ögonlysning, så är det inte många avelsdjur som har giltiga ögonlysningar). Polyneuropati (PN) vet vi allt för lite om då det inte rapporteras i tillpass stor omfattning och det finns i dagsläget inte ett lätt tillgängligt sätt att få fram om föräldradsjuren är hereditärt fria.

Parallellt med dessa trender ökar antalet kullar och valpar år efter år och trots detta så ser vi en nergång i antal hundar som deltar på dragprov och utställningar och tyvärr så blir det mer och mer tydligt att fler och fler uppfödare väljer att endast fokusera på en typ av merit, utställning eller dragprov – snart är det en ganska liten skara av uppfödare som gör både och.

En annan mycket tråkig utveckling är att allt fler medlemmar som tidigare har kört ”rena” malamute-spann på dragprov och tävlingar byter ras helt och hållit eller tar in en annan ras i spannet. Det skulle vara intressant att få mer insikt i vad som ligger till grund för denna utveckling. Varför byter ni ras? Varför börjar ni köra blandspann med olika raser? Min personliga uppfattning är att efter meriteringsregelverket ändrades och det gavs möjlighet att meritera malamute och grönländshund i samma spann har vi sett en ökning av blandspannen. Varför har det blivit så? Gynnar denna utveckling verkligen vår ras? Dessa frågeställningar är definitivt en diskussion vi behöver ta inom klubben.

För bara några dagar sen mottog vi ett brev från SKK's uppfödare och kennelkonsulentkommittén (UKK) och det var allt annat än rolig läsning. Efter Kennelfullmäktiga 2017 hade genomförts beslöt Centralstyrelsen (CS) att det skulle riktas fokus på att minsta antalet regelöverträdelse bl.a. i samband med kullregistreringar. UKK fick i uppdrag att se över vilka överträdelser som var mest förekommande och vad som kan göras för att minska antalet överträdelser. De gjordes en sammanställning på rasnivå för 2018-2019 och UKK's kommentar gällande vår ras låter: **”för ovanstående period återfinns uppfödare av alaskan malamute på en icke hedrande 7:e plats på listan över grundregelöverträdelser och på en ännu mindre hedrande 6:e plats på listan över överträdelser av SKK's hälsoprogram!”** (uppfödare i denna mening är både uppfödare med och utan kennelnamn)

De flesta av överträdelserna handlar om de trender jag beskrev inledningsvis. **Handlar detta om okunskap eller har vi blivit så ansvarslösa inom vår ras?** I de flesta av de fall som ingår i SKK's sammanställning har uppfödaren angett tjuvparning som orsaken till överträdelserna av grundregler eller registreringsreglerna. Jag har genom de senare åren ofta fått höra förklaringar som: *”det var en tjuvparning, men det är en sån bra kombination iallafall så jag/vi har bestämt oss att ta kullen ”* En annan variant är: *”det var en tjuvparning, men jag/vi kommer behålla de flesta av valparna*

själva”. En tredje variant: *”ifall det visar sig vara ett problem med några av valparna, så lägger jag avelsspärr på kullen”*. När jag i sin tid började som uppfödare, då skämdes man om man fick en tjuvparning och man tvekade inte att sätta en abortspruta på tiken om kullen inte uppfyllde rasklubbens avelsrekommendationerna, idag verkar det inte som att många uppfödare alls bryr sig om klubbens avelsrekommendationer. Sen 2010 har vi varit anslutna till ett hälsoprogram hos SKK och det blir därför väldigt tydligt när en kull inte uppfyller kraven.

Avslutningsvis så vill jag uppmana alla uppfödare att läsa på vilka regler som gäller innan ni tar en kull. Jag kan inte låta bli att fundera över om det är vi som uppfödare som tar ansvar för aveln eller har vi lagd ifrån oss ansvaret på våra hundar?! Man är uppfödare när man tar första kullen! Ta ert ansvar på allvar. Det är rasens framtid det handlar om!

Med vänliga hälsningar och med önskan om en bra vintersäsong med många mil i benen på hundarna. Jag hoppas vi ses på dragproven och tävlingar under säsongen.

Karina Andreassen
Ordförande

Kallelse till årsmöte

Medlemmar i SPHK's rasklubb för alaskan malamute kallas härmed till årsmöte

**Lördag den 13 februari 2021
kl. 16.00 i Norråker.**

Motioner ska vara klubbens sekreterare tillhanda 4 veckor innan årsmötet, senast den **16 januari 2021**.

Mejla motioner till: sekreterare.am@sphk.se

Efter mötet har vi prisutdelning från meriteringen på Vinterträffen. Varmt välkomna!

Vinterträffen 2021

Vinterträffen planeras att gå i Norråker under vecka 6, 2021

Under veckan blir det gemensamma eller individuella körningar. Övernattningstur.

DP60: fredag och lördag

DP10: fredag, Lördag & söndag
Årsmöte lördag efter heat 2 på DP60

Mer information finns på rasklubbens hemsida samt i eventet på FB. Varmt välkomna!

Grönlandshund

SPHK - SVENSKA

POLARHUNDKLUBBEN

www.gronlandshund.sphk.se

Ordförande

Helen Söderström, 076-14 65 131
Hedsvedjevägen 30, 961 44 Boden
ordforande.grl@sphk.se

Sekreterare

Sofia Wallin,
sekreterare.grl@sphk.se

Kassör

Reiné Taekema, 0174-261 04, 070-88 77 005
Upplands-Väsby 22, 740 10 Almunge
mejtaekema@telia.com

Ledamot

Carina Olsson, 070-760 46 76
micambox303@hotmail.se

Heléné Ouchterlony, 070-334 65 39
frankochhelene@telia.com

Suppleant

Boel Malmström

Karin Olsson

Valförmedlare & ev ompl.

Maria Lütken, 070-251 42 01

Monica Hjelm, 072-743 32 99

Valberedning

Amanda Vikner

Melissa Hermans

Revisor

Frank Ouchterlony

Revisorssuppleant

Jan Olof Högström

Hej!

Vad händer i föreningsvärlden då vi fortsatt är i händerna på covid-bacillen? Ja, mycket är ovisst och föränderligt så vår bästa kanal till er vad gäller planering, meritering och aktiviteter blir våra hemsidor och FB-sidor.

Rasklubben för grönlandshund jobbar för vår vinterträff i Hamra v5 med årsmöte och DP 60+ DP 10 för B-hundarna. Vårat arrangemang blir mindre i omfattning i år. Det mesta kommer att ske utomhus och vi kommer inte att ha någon kvällsaktivitet inomhus på lördagen. Planering pågår så håll utkik på hemsidan där hittar ni alltid senaste nytt.

En fjällträff i Norrbotten, Årrenjarkka, är planerad till helgen v12, 26-28 mars. Tanken här att man bokar sitt boende i Årrenjarka stugby. Vi kommer att fara på turer dagtid och det blir någon gemensam kvällsaktivitet i en konferensbyggnad på lördagskvällen. Även denna planering är beroende på covidläget så i dagsläget har vi inte hunnit så långt med planerna men boka er ett boende så kommer mer info.

Detta år blev ett konstigt år, nu hoppas vi att kommande säsong blir mer som vanligt, vi ses i spåren.

Vi i styrelsen önskar alla en God Jul oeg Gott Nytt År!

//Helen

INBJUDAN

Rasklubben för grönlandshund kommer att genomföra meriteringarna Dp10 och Dp 60 den 5-7 februari 2021.

Den 5-6 februari genomförs Dp 60 (Grönlandsmeriten) och den 7 februari Dp10 (Grönlandsloppe).

Förutom grönlandshundar bjuder rasklubben även i alaskan malamute och samojedhund, förutsatt att dessa rasklubbar godkänner ovanstående meriteringstillfällen.

Plats: Hamra, Ljusdals kommun.

På grund av den rådande pandemin är det i dagsläget svårt att ge en mer detaljerad information. Informationen kommer därför att läggas ut på rasklubbens hemsida under 'Arrangeman/Meritering/Inbjudningar' <http://sphk.se/gronlandshund/meritering-inbjudningar/>, så snart vi vet mer exakt hur arrangemanget kan genomföras.

Varmt välkomna!

Vi kan utlova en något bättre banpreparering än på ovanstående bild

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

Medlemmar i SPHK's rasklubb för grönlandshund kallar härmed till årsmöte

fredagen den 5 februari kl 20.00,
plats bystugan i Hamra.

Motioner till årsmötet skall vara rasklubbens sekreterare tillhanda senast 3 veckor före årsmötet. Sekreterare Sofia Wallins mailadress är: sekreterare.grl@sphk.se

Hamra ligger längs riksväg 310 mellan västbacka (E45) och Los. Bustugans koordinater är 61°39'35.00"N, 14°59'56.14"Ö

Rasklubben bjuder på kaffe och the vid mötet.

Varmt välkomna!

Dramatiska scenerier möter på toppen. Bilden tagen från toppen mot nordost. Foto: L. Andersson]

Nilas kam – en fjälltopp och ett hundnamn

Vi har, liksom många andra, gett några av våra hundar namn efter fjäll som har gett oss fina upplevelser.

Två exempel är:

- Nallo som fick sitt namn efter ett vackert fjäll med samma namn (Nállu) som ligger i Stuor Reaiddávággi/ Kebnekaise och
- Parrahs efter Bárrás, ett fjäll som ligger på norska sidan om den svensk/norska gränsen när man går västerut från Treriksröset.

Så nu när vi skulle få ett tillskott till flocken föll namnet på Nilas efter Nilas kam som ligger i Ähpármassivet/Sarek. Nilas kam är inte någon av de högre topparna i Sarek, men väl värd ett besök och det av åtminstone två skäl:

- det är en relativt enkel topp att ta sig upp på och

- det är en mycket spektakulär alpin miljö som möter dig när du kommer upp.

Om du är på tur i Sarek, passerar Piela-slätten och har en dag när hundarna kan behöva en dags vila, så kan jag rekommendera ett besök på Nilas kam.

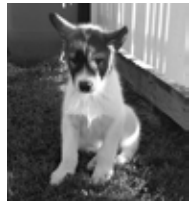
Lägger du ditt läger 1-1,5 km söder om Bierikjávrrre (där Alep Bassatajähka möter en mindre jock som kommer ner från dalen mellan Nilas kam och Bierikbákte) så kan du fotvandera hela vägen upp. Kör du nordiskt kan du naturligtvis påbörja klättringen på skidor och fotvandra sista biten. Du får då en fantastisk utförkning på hemvägen.

Jag minns inte riktigt vilken väg vi tog när jag var upp där, men förmodligen gick vi upp längs kammen som från början går i östlig riktning (söder om ovan nämnda jock) och sedan svänger av mot nordost upp mot toppen. Den sista biten

är luftig och där får man ha koll så att man inte kliver ut på någon hängdriva, men i övrigt innebär denna vandring inga problem. Den tar några timmar och en del svett men belöningen när man väl är uppe är värd varenda svettdroppe, det kan jag försäkra.

Nu återstår att se om vår nya lilla flockmedlem Nilas (Tinka's Önskade Nilas) kommer att ge oss samma stora upplevelse som besöket på Nilas kam gav.

*Lennart Andersson
Bålsta*

Nilas 8 veckor.
[Foto L. Andersson]

Tejja får bära Klövjevaskan på vandring i Abisko.
[Foto: Sara Mårtensson]

Artikel SPHK – siberian husky och alaskan malamute

Planerar du att para din tik – läs det här först!

Uppfödar- och kennelkonsulentkommittén (UKK) vänder oss med den här artikeln till uppfödare och blivande uppfödare av siberian husky och alaskan malamute inom Svenska Kennelklubben. UKK ansvarar för att sprida kunskap om flertalet av SKK's grundregler (Avelskommittén ansvarar för några), såväl som att följa upp de överträdelser som sker samt att i vissa fall för Centralstyrelsens (CS) räkning anmäla överträdelser av regelverket till SKKs Disciplinnämnd.

Målsättningen är att alla hundägare och hunduppfödare ska göra rätt, oavsett om det gäller uppfödning, omvårdnad eller annat. Helst från början men åtminstone över tid. Ibland lyckas varken CS, ras- eller specialklubb med uppdraget men det är bara att ta nya tag och försöka nå ut till alla befintliga och blivande hundägare/hunduppfödare.

UKK har under en längre tid haft i sin delegeringsordning att antalet regelöverträdelser ska minska och så har också skett under senare år. Antalet valpkullar och registreringar ligger relativt konstant men antalet överträdelser minskar och det är vi oerhört glada för. Det finns dock inget som inte kan göras bättre och målsättningen är såklart nollvision, det vill säga att inga överträdelser sker.

De senaste åren har UKK tagit fram statistik över vilka överträdelser som sker samt inom vilka raser dessa sker. Det har då visat sig att rasen siberian husky ligger tvåa på listan över de värsta syndarna! Statistiken avser regelöverträdelser av grundreglerna. Uppfödare av siberian husky begår således näst flest överträdelser mot regelverken än alla andra raser som är registrerade i Sverige. Det har även visat sig att rasen alaskan malamute återfinns på plats sex på listan över de värsta syndarna! Statistiken avser dels re-

gelöverträdelser av grundreglerna (plats sju) och dels av hälsoprogrammen (plats sex) och alaskan malamute återfinns dessvärre på båda dessa listor. Uppfödare av alaskan malamute begår således fler överträdelser mot regelverken än många andra raser som är registrerade i Sverige. Det här vill givetvis UKK i samråd med SPHK's rasklubb ändra på!

Uppfödare av siberian husky tenderar att bryta mot vissa av grundreglerna i större utsträckning än andra uppfödare. Det är främst att för unga tikar har använts i avel – tik måste vara **fyllda 18 månader** vid första parningstillfället, att tikar har fått kullar för tätt – tik som får två kullar inom tolv månader ska **vila minst tolv månader** innan nästa kull. Nyss nämnda överträdelser innebär även brott mot djurskyddslagen varför du som uppfödare riskerar böter eller fängelse vid överträdelse. Detta är inte en rekommendation, det är inte heller tillåtet att slira med några dagar, det är ovillkorliga tider, minst betyder minst 365 dagar, inte 363 eller 364. Vid minsta tveksamhet, vänta med parning till nästa löp! Det har även hänt vid flera tillfällen att tik över sju år utan tidigare kull har parats vilket inte är tillåtet. Det förekommer tyvärr också att uppfödarna missar att en tik fyllda sju år och som tidigare haft valpar måste veterinärbesiktas före parning. Besiktningen

ska genomföras som en besiktning före parning av äldre tik och veterinären ska ha vetskap om varför besiktning sker samt ta ställning till om tiken är i kondition för att få en valpkull. Intyget får vara maximalt en månad gammalt vid parningstillfället. Det har även hänt att tik över tio år fått en kull, liksom nära släktavel. CS har sedan tidigare beslutat att tikar fyllda tio år inte får gå i avel och med nära släkt menas far som paras med dotter, mor som paras med son eller helsyskon som paras med varandra.

Uppfödare av alaskan malamute har fler forseelser mot hälsoprogrammet än mot grundreglerna och då mot kravet på att avelsdjuren ska ha ett giltigt röntgenresultat före parning. Notera att hälsoprogrammet har införts på begäran av specialklubben! Glöm inte det. Om röntgenresultat saknas, ingen parning, då får man som uppfödare vänta in nästa löp. Lita heller aldrig på att den tilltänkta avelspartnern har alla papper under kontroll trots intygande om detsamma. Be att få se röntgenresultatet eller kontrollera enkelt i SKKs databas (www.hunddata.se) innan du låter djuren para. Har parning skett före röntgenavläsningen har en överträdelse skett, även om hunden sedermera har ok röntgenresultat. Men vad gör du som uppfödare om så inte är fallet? Om något av avelsdjuren har HD grad E? Försätt dig aldrig i den situationen utan se till att hundarnas röntgenresultat är i ordning före parningen.

Uppfödare av alaskan malamute tenderar även att bryta mot vissa av grundreglerna i större utsträckning än andra uppfödare. Det är främst att för unga tikar har använts i avel – tik måste vara **fyllda 18 månader** vid första parningstillfället. Det förekommer tyvärr också att uppfö-

darna missar att en tik fyllda sju år och som tidigare haft valpar måste veterinärbesiktas före parning.

Det är väldigt viktigt att känna till SKK's grundregler. Grundreglerna är viktiga att känna till för alla medlemmar inom SKK och de finns att ladda ner på www.skk.se (<https://www.skk.se/globalassets/dokument/om-skk/grundregler-for-skk-s7.pdf>). Det är 13 paragrafer och lite generell information, läs dessa och lär dig dem utantill. För uppfödare är även registreringsreglerna väldigt viktiga, även de finns att ladda ner på www.skk.se (https://www.skk.se/globalassets/dokument/uppfodning/registreringsregler_r42.pdf). Siberian husky saknar specialregler men glöm inte att läsa de allmänna delarna! Tänk på att fertila hundar är finurliga och att det inte alltid är tydligt när en tik löper, eller hur länge hon löper eller är fertil. Ta det säkra före det osäkra och se till att tikar och hanar inte går ihop om det finns minsta risk för en tjuvparning. Ta gärna hjälp av uppfödarkollegor eller SKK's kennelkonsulenter om du har frågor, såväl som avelsråden inom din klubb. Det går också bra att kontakta UKK's sekreterare; ukk@skk.se eller den juridiska rådgivningen (08-795 30 90 under telefontiderna eller via mejlformulär på www.skk.se) om du har frågor som rör juridik och grundregler, gäller dina frågor avel kan du kontakta SKK's avdelning för avel och hälsa.

Med dessa rader vill UKK önska dig som uppfödare eller blivande uppfödare all lycka med din uppfödning. Har du frågor avseende den här artikeln går det bra att kontakta SKKs chefsjurist Agneta Lönn, företrädesvis via mejl; agneta.lonn@skk.se.

Siberian husky

SPHK - SVENSKA

POLARHUNDKLUBBEN

www.sphk.se/siberian-husky
Bankgiro nr: 751-6289

Ordförande

Ylwa Malmberg,
076-221 11 11
kennelsnowstreams@gmail.com

Vice ordförande

Lotta Antoniusson,
Tel: 070-647 59 49
E-post: lottanaprapat@gmail.com

Sekreterare

Agneta Nilsson Hörnlund,
070-548 93 09
sekreterare.sh@sphk.se

Ledamot

Maria Pålsson
073-332 23 96
Maria.palsson.se@gmail.com

Marlene Karlsson

marlene@yabasta.se

Suppleant

Jenny Larsson, 1e suppleant, kassör
070 205 65 29
jennylar1@hotmail.com

Eva-Maria Taavo, 2e suppleant

073-821 06 78
mountain.madness@outlook.com

Revisorer

Freddie Åkerlind
Sverker Björk

Revisorsuppleanter

Börje Jansson
Anna Kling

Utställningssekreterare

Marita Pettersson Nilsson

Meriteringssekreterare

Maria Pålsson och Mari Lilja

Hej alla medlemmar!

Det senaste året har präglats av Corona-pandemin och de flesta hundarrangemang har varit inställda. Rasklubben skulle haft årsmöte i mars men det kunde tyvärr inte genomföras på grund av för få deltagare. Sedan gick det inte att hitta ett nytt datum då allt blev inställt. SKK gav i stället möjlighet att hoppas över årsmötet 2020 och slå ihop det med kommande årsmöte 2021. Som ni ser i separat inbjudan satsar vi på februari i Åsarna. Vi ser fram emot en bra uppslutning.

Rasklubben har blivit kontaktad av SKK att siberian husky-uppfödningen ligger som nummer två på listan med överträdelser. Detta är något som rasklubben ser väldigt allvarligt på. Rasklubben behöver mer tydlig statistik. Det som måste utredas är om det handlar om ett fåtal uppfödare som gör upprepade överträdelser och därmed drar med sig hela statistiken, eller om det faktiskt är många uppfödare som inte ser allvaret i dessa överträdelser.

Mer eller mindre alla uppfödare har råkat ut för tjuvparningar. Många gånger är individerna i dessa tjuvparningar hundar som seriösa uppfödare inte skulle använda. Det kan vara att individerna är för nära besläktade, tiken är för gammal eller för ung. Tyvärr finns det uppfödare som gör parningar på för gamla eller för unga tikar, eller parningar med för hög inavelsgrad, för att hundarna är så fantastiska. Det är problematiskt när uppfödare vet med sig att de gör överträdelser men struntar i det.

Så till alla uppfödare;

- Para INTE en för ung tik! Är tiken riktigt bra kommer hon att vara det även i mogen ålder. Det medför fler risker vid dräktighet och förlossning om hunden inte är mogen. Är du rädd om tiken - vänta med parning!
- Para INTE en för gammal tik! "Tiken är fantastisk, hon måste gå med i spannet! Men vi vill ha valpar efter henne!" En vanlig mening från hundförare med en bra tik. Många väntar

för länge med att para sin fantastiska tik, för de klarar sig inte utan henne i spannet. Att åldersgränsen för parning är satt på 7 år, är av en anledning. En tik utan tidigare kullar ska inte ha valpar efter 7 år oavsett hur fin och fräsch hon är. Gränsen är satt på 7 år av den anledningen att risker för komplikationer ökar avsevärt med åldern.

- Para INTE individer som är för tätt besläktade! Individerna kan vara fantastiska och lockelsen att para dem är stor för att få ännu bättre individer. Men här måste alla förstå att uppfödning är ett lotteri. Bara för att du parar två fantastiska individer, så är det ingen garanti att valparna blir det. Denna garanti minskar när inavelsgraden ökar. För med ökad inavelsgrad, så ökar också riskerna för att nya sjukdomar ska uppstå. De bästa hundarna är inte bara hemma i din hundgård eller vännernas hundgård.

Styrelsen

Kallelse till årsmöte

SPHKs rasklubb för siberia husky planerar årsmöte 2021 i samband med Åsarna ClassicOpen Sleddograce 19-21 februari 2021.

Tid och plats meddelas senare.

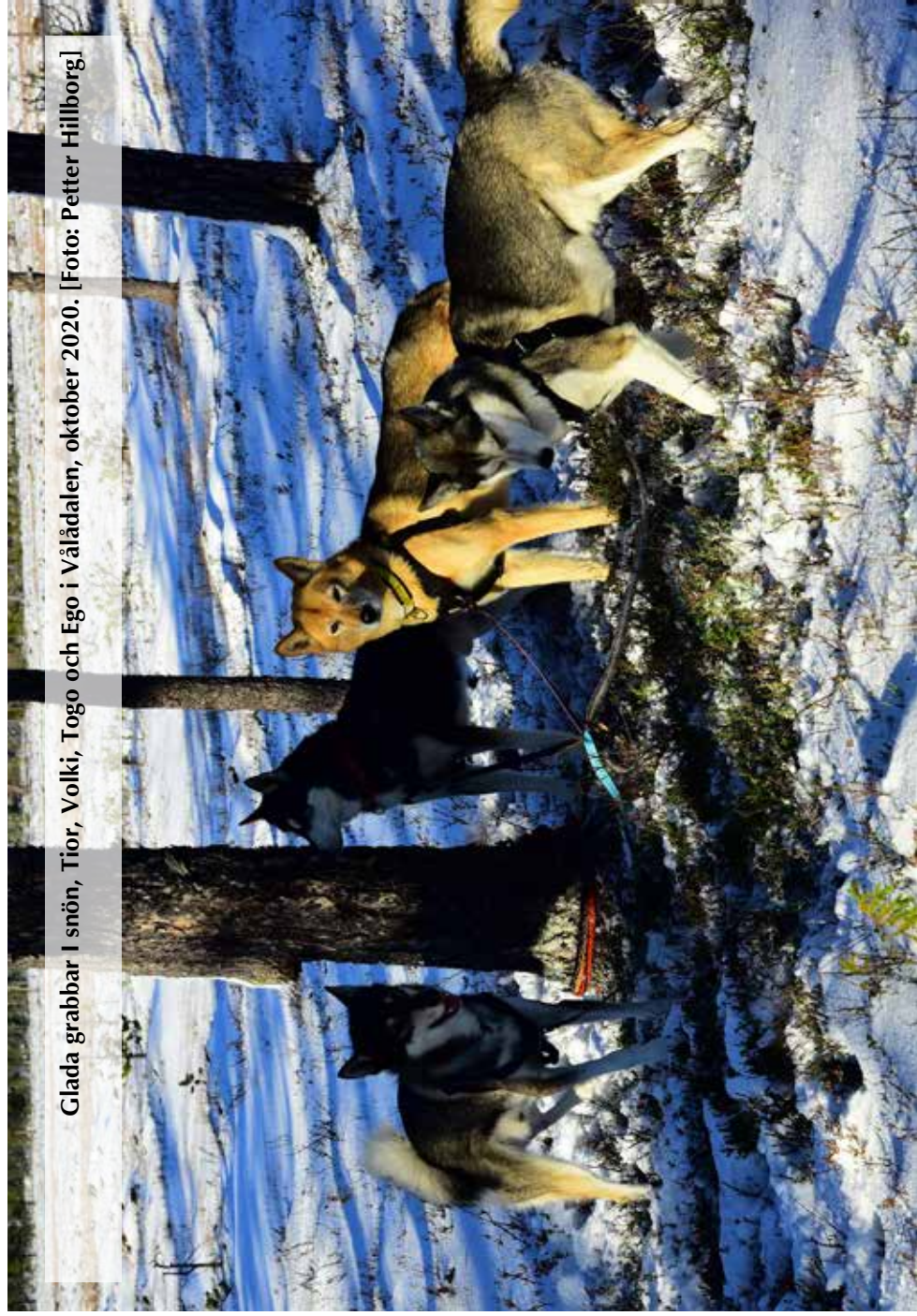
Eftersom årsmötet 2020 blev inställt behandlas först årsmöteshandlingar för 2020 och därefter för 2021.

Motioner till årsmötet ska vara sekreteraren tillhanda senast 4 veckor före årsmötet på adress sekreterare.sh@sphk.se.

*Välkomna!
Styrelsen
Hälsn Agneta*

Skriet från vildmarken. Fugitive's Smella & Eldar i Vemdalen, vintern 2014. [Foto: Nicole Fhors, Raxeira's]

Glada grabbar I snön, Tior, Volki, Togo och Ego i Vålådalen, oktober 2020. [Foto: Petter Hillborg]

Isandes Skyrunner DUNDER.
[Foto: Nicole Fhors, Raxeira's]

Om tidningen är obeställbar eller om adressaten begärt eftersändning på grund av definitiv avflyttning, vill vi ha tillbaka tidningen med uppgift om den nya adressen. Till:

POLARHUNDEN

Sara Mårtensson
Skyttesstigen 7
831 39 Östersund

Du
+
vildmarken
+
ditt Hillebergtält
=
oändliga möjligheter

NALLO GT

Ett fyrasäsongerstält med en förlängd absid i vår RED LABEL-serie som är lätt, starkt, enkelt att sätta upp och lätt att bära. Finns som 2-, 3- och 4-personerstält.

Jana Erb/kontrapixel.de

Läs mer och beställ en gratis katalog på
HILLEBERG.COM eller ring 063 57 15 50

Följ oss på facebook.com/HillebergTheTentmaker

HILLEBERG
THE TENTMAKER